

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่กำหนดยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งแสดงวิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาในอนาคตโดยสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนพัฒนาจังหวัด แผนพัฒนาอำเภอ และนโยบายในการพัฒนาท้องถิ่น

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงเป็นกระบวนการกำหนดทิศทางในอนาคตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุ และแนวทางในการบรรลุบนพื้นฐานของการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้ จะต้องสอดคล้องกับศักยภาพของท้องถิ่น และปัญหา/ความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นด้วย

การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามีความสำคัญต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นแผนที่มุ่งไปสู่สภาพการณ์ที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มุ่งไปสู่สภาพการณ์อันพึงประสงค์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงเป็นการกำหนดทิศทางการพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ต้องกำหนดถึงสภาพการณ์ที่ต้องการบรรลุ และแนวทางในการที่จะทำให้บรรลุสภาพการณ์นั้น

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ดีจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบด้านและเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อให้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและสนองตอบความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างแท้จริง

อย่างรอบด้าน หมายถึง การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องตั้งอยู่บนพื้นฐานของการคำนึงถึงสภาพการณ์ที่ต้องการจะบรรลุ และการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ทั้งมิติด้านการพัฒนา ทางด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม องค์กร(การบริหารจัดการ) และการเปลี่ยนแปลงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนมิติในเชิงพื้นที่ ทั้งพื้นที่ใกล้เคียงขยายไปสู่พื้นที่ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด ระดับประเทศ ระดับทวีป จนกระทั่งในระดับโลกด้วย

สาเหตุที่ต้องมองอย่างรอบด้าน ก็เพราะว่าในโลกของความเป็นจริงนั้นปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นทั้งในด้านเศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม สังคม และองค์กร ทั้งในระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับทวีปและในระดับโลกล้วนส่งผลกระทบต่อเขตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ทางตรงก็ทางอ้อม จึงกล่าวได้ว่าปรากฏการณ์ทั้ง 4 ด้านที่เกิดขึ้นกับเขตพื้นที่ 4 ระดับนี้ ล้วนถือเป็นสภาพแวดล้อมที่ควรต้องคำนึงถึงในกระบวนการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาทั้งสิ้น

ดังนั้นในการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจึงไม่ควรมองรอบด้านแต่เพียงเขตพื้นที่การปกครองของตนเองเท่านั้น แต่ต้องมองให้กว้างออกไปครอบคลุมเขตพื้นที่อื่นด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลในการรับมือกับสถานการณ์หรือผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นตามมาจากเขตพื้นที่เหล่านั้นอย่างรู้เท่าทันจนทำให้สามารถใช้ประโยชน์จากสถานการณ์ได้อย่างเต็มที่หรือหาหนทางในการป้องกันอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นได้ (Proactive)

อย่างเป็นระบบ หมายถึง การวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องดำเนินอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งประกอบด้วย 8 ขั้นตอน ดังนี้

- (1) การรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญ
- (2) การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาของท้องถิ่นในปัจจุบัน และกำหนดประเด็นในการพัฒนา
- (3) การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่น
- (4) การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน
- (5) การกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาท้องถิ่น
- (6) การกำหนดยุทธศาสตร์และบูรณาการแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น
- (7) การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น
- (8) การอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

- (1) เพื่อแสดงความสัมพันธ์เชื่อมโยงและสอดคล้องกันระหว่างแผนพัฒนาสามปี และการจัดทำงบประมาณประจำปี
- (2) เพื่อแสดงแนวทางพัฒนาในช่วงห้าปีที่มีความสอดคล้องและสามารถสนองตอบต่อยุทธศาสตร์การพัฒนามีประสิทธิภาพ
- (3) เพื่อเป็นการจัดเตรียมโครงการพัฒนาต่าง ๆ ให้อยู่ในลักษณะที่พร้อมจะบรรจุในแผนพัฒนาสามปีและเอกสารงบประมาณประจำปี และนำไปปฏิบัติได้ทันทีเมื่อได้รับงบประมาณ
- (4) เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาสามปีมีทิศทางในการจัดทำที่สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550 – 2554) คำแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนบน(กลุ่มล้านนา) และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาลุ่มน้ำ

1.3 ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ขั้นตอนที่ 1 การเตรียมการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

หน่วยงานที่รับผิดชอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น พบผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ความสำคัญ แนวทางและขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาล่วงหน้าแล้วจัดทำโครงการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เสนอผ่านปลัดองค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นให้ผู้บริหารท้องถิ่นอนุมัติในโครงการดังกล่าว แล้วแจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการตามห้วงเวลาและขั้นตอนที่กำหนดการต่อไป

ขั้นตอนที่ 2 การรวบรวมข้อมูลและปัญหาสำคัญ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องมีการรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลข่าวสารให้ครบถ้วน ทันสมัย ซึ่งได้แก่ ข้อมูลเบื้องต้นในด้านการเมืองการปกครอง เศรษฐกิจ สังคม ฯลฯ โดยข้อมูลควรแสดงแนวโน้มที่เปลี่ยนแปลงไป แสดงค่าเฉลี่ยร้อยละ และการวิเคราะห์ข้อมูล ตลอดจนการให้ความคิดเห็น ซึ่งข้อมูลที่ต้องจัดทำได้แก่ ข้อมูลประชากร อาชีพ และรายได้ สุขภาพ การศึกษา ทรัพยากร การคมนาคมขนส่ง การพาณิชย์ การลงทุน อุตสาหกรรม และข้อมูลงบประมาณ เป็นต้น

2. การรวบรวมปัญหาสำคัญของท้องถิ่น

ข้อมูลปัญหาสำคัญของท้องถิ่นจะช่วยให้ในการกำหนดยุทธศาสตร์เพื่อแก้ไขปัญหา ดังนั้น องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจึงควรรวบรวมปัญหาที่สำคัญไว้

ให้นำแผนชุมชน มาพิจารณาประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

ในการวางแผนขององค์กรภาครัฐ เรื่องที่ยากและสลับซับซ้อนคือการวิเคราะห์ปัญหา และเลือกปัญหาที่เหมาะสมเพื่อนำมากำหนดยุทธศาสตร์ในการตอบสนองปัญหาความต้องการของสาธารณชน และเพื่อความรอบครอบในการพิจารณาปัญหาสาธารณะ องค์การสหประชาชาติได้ให้หลักคิดว่าด้วย “การจัดลำดับความสำคัญของปัญหา” โดยใช้วิธีการ Rating Scales ซึ่งมีเกณฑ์ที่จะใช้สำหรับการจัดลำดับความสำคัญ รวม 5 เกณฑ์ ประกอบด้วย

- ก. ขนาดของกลุ่มคนที่ได้รับประโยชน์
- ข. ความร้ายแรงและเร่งด่วนของปัญหา
- ค. ความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
- ง. การยอมรับร่วมกันของชุมชน
- จ. ความเป็นไปได้ในการแก้ไขปัญหา/การดำเนินการ

ขั้นตอนที่ 3 การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาท้องถิ่นในปัจจุบัน

เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาส และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาต่าง ๆ ของท้องถิ่น รวมถึงการวิเคราะห์จุดอ่อน จุดแข็งของท้องถิ่น อันเป็นสภาวะแวดล้อมภายในท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของท้องถิ่นในปัจจุบัน โดยเป็นการตอบคำถามว่า “ปัจจุบันท้องถิ่นมีสถานภาพการพัฒนาอยู่จุดไหน” สำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไป ทั้งนี้ โดยใช้เทคนิค SWOT analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strength – S) จุดอ่อน (Weak – W) และปัจจัยภายนอกได้แก่ โอกาส (Opportunity – O) และอุปสรรค (Threat – T) เป็นเครื่องมือ

ปัจจัยภายใน

ประกอบด้วยปัจจัยด้านต่าง ๆ ที่ต้องนำมาพิจารณา

⇒ ด้านการบริหาร ได้แก่ การแบ่งส่วนราชการ การวางแผน การประสานแผน การมอบอำนาจ การกำกับดูแล เป็นต้น

⇒ ระเบียบ กฎหมาย

⇒ บุคลากร ได้แก่ อัตรากำลัง คุณภาพ วินัย ทักษะ ทักษะ ทักษะ เป็นต้น

⇒ งบประมาณ รวมทั้งความช่วยเหลือต่าง ๆ

⇒ ระบบฐานข้อมูล

⇒ การประสานงาน/การอำนวยความสะดวก/ความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง

⇒ ทรัพยากร เครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำงาน

การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strength = S) เป็นการพิจารณาปัจจัยภายในหน่วยงานว่ามีส่วนดี ความเข้มแข็ง ความสามารถ ศักยภาพ ส่วนที่ส่งเสริมความสำเร็จซึ่งจะพิจารณาในด้านต่าง ๆ

การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weakness = W) เป็นการพิจารณาปัจจัยภายในหน่วยงานว่ามีส่วนเสีย ความอ่อนแอ ข้อจำกัด ความไม่พร้อม ซึ่งจะพิจารณาในด้านต่าง ๆ เช่นเดียวกับการวิเคราะห์จุดแข็ง

ปัจจัยภายนอก

ประกอบด้วย

⇒ ด้านการเมือง รวมถึงระดับความขัดแย้ง และกลุ่มผลประโยชน์

⇒ ด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ เศรษฐกิจรวมในเขตพื้นที่ (เช่น ผลผลิต รายได้ รายจ่าย การออม การลงทุน การใช้ที่ดิน แรงงาน) การเกษตรกรรม การพาณิชย์กรรม การคลัง

⇒ ด้านสังคม

⇒ นโยบายรัฐบาล/กฎหมาย

⇒ เทคโนโลยี

การวิเคราะห์โอกาส (Opportunity = O) เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่มีสภาพเป็นเช่นไร เหตุการณ์สถานการณ์ของโลก ของประเทศ ของจังหวัด และของอำเภอที่เกิดขึ้นจะส่งผลกระทบต่อท้องถิ่นอย่างไร มีการเปลี่ยนแปลงใดที่เป็นประโยชน์ หรือเป็นโอกาสอันดีต่อท้องถิ่น โดยจะต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยี

การวิเคราะห์ปัญหาอุปสรรคหรือข้อจำกัด (Threat = T) เป็นการศึกษาสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นอุปสรรคหรือภาวะคุกคาม ก่อให้เกิดผลเสียหรือเป็นข้อจำกัดต่อท้องถิ่น โดยจะต้องพิจารณาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการปกครอง และเทคโนโลยี เช่นเดียวกับการวิเคราะห์โอกาส

การวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินปัจจัยภายนอกและปัจจัยภายใน สามารถพิจารณาได้ดังนี้

❁ การค้นหาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ต้องเป็นการระดมความเห็นจากกลุ่มคนที่หลากหลายเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์อย่างถูกต้อง แท้จริง

❁ เมื่อมีการระดมความเห็นแล้ว ต้องนำมาจัดหมวดหมู่ของประเด็นต่าง ๆ หากมีข้อขัดแย้งหรือความไม่ชัดเจนในประเด็น ความเห็นใด ต้องบันทึกไว้เพื่อหาข้อมูลเพิ่มเติม ต้องไม่ใช้วิธีการตัดสินเพื่อเลือกอย่างใดอย่างหนึ่งในทันทีเพราะจะทำให้มีการเผชิญหน้ากัน

❁ เพื่อเป็นการคัดเลือกประเด็น จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ที่มีการนำเสนออย่างหลากหลาย จึงต้องให้ที่ประชุมพิจารณาให้น้ำหนักคะแนน แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย โดยอาจมีการให้น้ำหนักค่าคะแนนเป็น 4 ระดับในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้าน	มาก	ปานกลาง	น้อย	ไม่มี
จุดแข็ง	3	2	1	0
จุดอ่อน	-3	-2	-1	0
โอกาส	3	2	1	0
อุปสรรค/ข้อจำกัด	-3	-2	-1	0

เมื่อมีการจัดลำดับของประเด็นในแต่ละด้านแล้ว จะดึงประเด็นสำคัญมาพิจารณาต่อไป ทั้งนี้ดึงประเด็นสำคัญมาเพียงด้านละ 7 – 10 ประเด็น

❁ นำประเด็นมาเข้าตารางวิเคราะห์ เพื่อกำหนดแนวทางการตัดสินใจ

ใช้พันธมิตร ปรับปรุง	โอกาส	ขยายงาน ดำเนินการเอง
จุดอ่อน	ประเด็น SWOT	จุดแข็ง
ลดถอย ตั้งรับ	อุปสรรค	สุขุมรอบคอบ รอโอกาส

ในการวิเคราะห์ SWOT เชิงยุทธศาสตร์นั้น หน่วยหรือขอบเขตในการวิเคราะห์ ให้พิจารณาจากเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ดังนั้น สิ่งต่าง ๆ ที่เป็นประเด็นที่ปรากฏหรือมีอยู่ในเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จะถือว่าเป็นปัจจัยภายในที่ใช้ในการวิเคราะห์ส่วนประเด็นที่ปรากฏหรือมีอยู่นอกเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะถือเป็นปัจจัยภายนอก

ส่วนการวิเคราะห์ SWOT เชิงโครงการ/กิจกรรม หน่วย หรือขอบเขตในการวิเคราะห์ จะใช้หน่วยการบริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นหลัก ดังนั้น สิ่งที่เป็นทรัพยากรในการบริหาร และองค์ประกอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น สภาพท้องถิ่น ข้อบัญญัติท้องถิ่น หรือสิ่งที่ปรากฏ หรือมีอยู่ซึ่งอยู่ในขอบเขตที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถควบคุม กำกับดูแลได้ จะถือว่าเป็นปัจจัย ภายในส่วนสิ่งที่ปรากฏหรือมีอยู่แต่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่สามารถควบคุม กำกับดูแลได้ ไม่ว่า สิ่งนั้นจะอยู่ภายในหรือภายนอกเขตการปกครองขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็ตาม ถือว่าเป็นปัจจัย ภายนอก

ขั้นตอนที่ 4 การกำหนดวิสัยทัศน์และภารกิจหลักการพัฒนาท้องถิ่น

วิสัยทัศน์ (Vision) หมายถึง เป็นถ้อยแถลงที่ระบุถึงสภาพการณ์ในอนาคตซึ่งเป็น “จุดหมาย” ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคตข้างหน้า เพราะเราเชื่อว่า หาก สถานการณ์ดังกล่าวเกิดขึ้น แล้วจะส่งผลให้เกิดขึ้น แล้วจะส่งผลให้เกิดคุณค่าหรือค่านิยมบางประการที่ เรายึดถือ เช่น คุณภาพชีวิตของประชาชน การเติบโตทางเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้ที่เท่าเทียม กัน เป็นต้น วิสัยทัศน์เป็นผลรวมของการสรุปทบทวนจากอดีต พิจารณาปัจจุบัน และมุ่งหวังถึงอนาคต ข้างหน้า โดยที่การสรุปทบทวนจากอดีตหมายถึง การพิจารณาว่าในอดีตที่ผ่านมาองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นของเรามีข้อเด่น ข้อด้อยอะไรบ้าง โดยประเมินจากภาพรวมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนการพิจารณาปัจจุบันนั้น คือ การพิจารณาว่าในขณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของเราเป็นแบบ ใด ซึ่งแบบใด ในที่นี้หมายถึง “บทบาทหน้าที่” ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีต่อทั้งระดับภูมิภาค ระดับประเทศ ระดับทวีป และไปไกลถึงระดับโลกก็ได้ ขึ้นอยู่กับว่า คณะจัดทำแผนตระหนักถึง ความสัมพันธ์และความสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตนอย่างเชื่อมโยงกับเขตพื้นที่ใด การ กำหนดวิสัยทัศน์จึงเป็นการตอบคำถามว่า “ท้องถิ่นต้องการอะไรในอนาคต”

วิสัยทัศน์ที่ดีมีลักษณะ ดังนี้

- ✘ ไม่ใช่สภาพการณ์ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นมาในอดีตและบรรลุได้แล้วใน ปัจจุบัน
- ✘ ไม่อาจบรรลุได้ด้วยการปฏิบัติงานประจำตามปกติธรรมดา
- ✘ ต้องมีความเป็นไปได้ในการที่จะบรรลุถึง ภายใต้งบประมาณของศักยภาพและข้อจำกัด ที่มีอยู่
- ✘ ทำท่าย เร้าใจ และสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายในการที่จะบรรลุถึง วิสัยทัศน์ที่วางไว้
- ✘ สะท้อนถึงสภาพการณ์หรือโฉมหน้าใหม่ของท้องถิ่นในอนาคตอย่างรอบด้านภายใต้ การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านต่าง ๆ

ทั้งปวง

- ✘ ควรเป็นสิ่งที่เห็นพ้องต้องกันระหว่างผู้บริหารท้องถิ่น ประชาคมและผู้มีส่วนได้เสีย
- ✘ เป็นเสมือนเข็มทิศที่กำหนดทิศทางการพัฒนาของท้องถิ่น
- ✘ เป็นข้อความง่าย ๆ ที่สามารถสื่อให้เห็นทิศทางในอนาคตของท้องถิ่น
- ✘ ต้องตรวจสอบและวัดผลสำเร็จได้
- ✘ สอดคล้องกับวัฒนธรรมองค์กร

ในการกำหนดวิสัยทัศน์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้ที่รับผิดชอบดำเนินการควรจะต้องหาข้อมูลทั่วไป และปัญหาสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ได้รับจากขั้นตอนที่ผ่านมา นำเสนอที่ประชุม จากนั้นจึงตั้งประเด็นคำถามเพื่อให้ที่ประชุมร่วมกันหาคำตอบในประเด็นต่าง ๆ ดังนี้

- ❖ หลักการหรือความเชื่อที่ท้องถิ่นยึดถือกันมาตั้งแต่อดีต
- ❖ ขอบข่าย/แนวทางการดำเนินงานในช่วงปัจจุบันและในอนาคตที่องค์กรจะ

ดำเนินการ

- ❖ ความมุ่งมั่นที่จะดำเนินการให้สำเร็จ

ขั้นตอนที่ 5 การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

จุดมุ่งหมายเพื่อการวางแผนพัฒนาที่ยั่งยืน หมายถึง ขอบเขตหรือประเภทของกิจกรรมที่ควรค่าแก่การดำเนินงานทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืนและสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จุดมุ่งหมายเพื่อการวางแผนพัฒนาที่ยั่งยืนที่ดีมีลักษณะ ดังนี้

1) ต้องระบุถึงขอบเขตหรือประเภทของกิจกรรมที่สนับสนุนและนำไปสู่ภารกิจหลักและบรรลุวิสัยทัศน์ได้อย่างครอบคลุมรอบด้าน

2) มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ

คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น นำวิสัยทัศน์ ภารกิจหลักมาพิจารณากำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

การกำหนดจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นการกำหนดขอบเขตหรือประเภทของกิจกรรมที่ควรค่าแก่การดำเนินการทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และองค์กร ซึ่งกิจกรรมเหล่านี้จะสนับสนุนหรือนำไปสู่การบรรลุภารกิจหลักและวิสัยทัศน์ที่กำหนดไว้

ขั้นตอนที่ 6 การกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนาท้องถิ่น

เป็นการกำหนดผลสำเร็จที่ต้องการ โดยดำเนินการหลังจากที่ทราบภารกิจหลักที่ท้องถิ่นจะต้องทำแล้ว การวางแผนเชิงยุทธศาสตร์จะต้องกำหนดวัตถุประสงค์หรือทิศทางโดยรวมของท้องถิ่น

เพื่อนำท้องถิ่นไปให้บรรลุความต้องการที่จะเป็นในอนาคต ซึ่งวัตถุประสงค์สามารถจำแนกได้เป็น 2 ส่วน คือ

1. วัตถุประสงค์โดยรวมของท้องถิ่น
2. วัตถุประสงค์เฉพาะส่วน/เฉพาะเรื่อง

ทั้งนี้วัตถุประสงค์เฉพาะส่วน/เฉพาะเรื่องต่าง ๆ ภายในท้องถิ่น เช่น เรื่องการเกษตร การท่องเที่ยว การคมนาคมขนส่ง เป็นต้น จะต้องอยู่ภายใต้กรอบของวัตถุประสงค์โดยรวมของท้องถิ่นที่จะนำไปสู่เป้าหมายสุดท้ายตามที่กำหนดโดยภารกิจหลักของท้องถิ่น

ในขั้นตอนของการวางแผนยุทธศาสตร์การพัฒนานี้ การกำหนดวัตถุประสงค์จะเป็นการกำหนดวัตถุประสงค์โดยรวมของการพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งอาจแบ่งขั้นตอนการกำหนดวัตถุประสงค์ออกได้ 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 การวิเคราะห์ความต้องการ (Need) / ปัญหา (Problem) / ข้อจำกัด (Constraint) / ศักยภาพ (Potential) หรือเรียกอย่างง่าย ๆ ว่า “การวิเคราะห์ NPCP”

การวิเคราะห์ N หรือความต้องการ จะทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนและกลุ่มผู้เกี่ยวข้องมากขึ้น

การวิเคราะห์ P หรือปัญหา จะทำให้การกำหนดวัตถุประสงค์ มุ่งที่จะจัดการกับสภาพที่บั่นทอนจุดมุ่งหมายหรือประเด็นการพัฒนาที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์ C หรือข้อจำกัด จะทำให้ประเมินได้ว่าขอบเขตของวัตถุประสงค์ควรเป็นไปเพียงใด

การวิเคราะห์ P หรือศักยภาพ เพื่อให้ทราบว่ามีทรัพยากรหรือปัจจัยใดที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดการกับประเด็นเพื่อการพัฒนาบ้าง ทำให้เราสามารถกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะช่วยเสริมสร้างศักยภาพที่มีอยู่นั้นได้ และจะช่วยให้เกิดความเข้าใจตรงกันในเรื่องพื้นฐานการพัฒนาที่มีอยู่ (Baseline) ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นการพัฒนานั้นด้วย

ความต้องการ หมายถึง ความคาดหวังที่บุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่มีต่อประเด็น/จุดมุ่งหมายการพัฒนา

ปัญหา หมายถึง สภาพการณ์อันไม่พึงประสงค์ หรือบั่นทอนจุดมุ่งหมายของการพัฒนา แต่อยู่ในวิสัยที่จะจัดการได้ ขณะที่ข้อจำกัดไม่อยู่ในวิสัยที่จะจัดการได้ในอนาคตอันใกล้

ศักยภาพ หมายถึง ทรัพยากรและปัจจัยที่มีอยู่แล้ว และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

ขั้นตอนที่ 2 การนำเอาปัญหาวิเคราะห์ (Problem Analysis)

จากขั้นตอนแรกเมื่อเราสำรวจและค้นหาปัญหาต่าง ๆ มาได้จำนวนหนึ่งแล้ว เราจะนำเอาปัญหาเหล่านั้นมาวิเคราะห์เพื่อค้นหาสาเหตุและความสัมพันธ์ระหว่างปัญหาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายหรือประเด็นการพัฒนาทั้งนี้ก็เพราะในการกำหนดวัตถุประสงค์การพัฒนา เราอาจมีจุดมุ่งหมายเพื่อการแก้ไขปัญหาหนึ่งย่อมหมายถึงการจัดการกับสาเหตุ นอกจากนี้การเข้าใจเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างปัญหา ยังช่วยให้เราสามารถคาดเดาถึงผลกระทบที่ปัญหาหนึ่ง อาจจะมีต่ออีกปัญหาหนึ่งด้วย

ปัญหา อาจมีความสัมพันธ์กันสองลักษณะ คือ มีความสัมพันธ์ กับ ไม่มีความสัมพันธ์
กรณีที่มีความสัมพันธ์กัน เราอาจแบ่งออกเป็นสามแบบ คือ

★ เป็นสาเหตุของอีกปัญหาหนึ่ง

★ มีสาเหตุร่วมกัน

★ ส่งผลให้อีกปัญหาหนึ่งแปรผันไปอย่างใดอย่างหนึ่ง

ขั้นตอนที่ 3 ทบทวนนโยบายที่มีอยู่ตลอดจนกำหนดวัตถุประสงค์

ในขั้นตอนนี้ เราจะทบทวนนโยบายที่อยู่เกี่ยวข้องกับจุดมุ่งหมายการพัฒนา เนื่องจาก
นโยบายถูกกำหนดโดยผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อใช้เป็นทิศทางการดำเนินงาน การทบทวนนโยบายจะทำให้
วัตถุประสงค์สอดคล้องกับแนวคิดของผู้บริหารท้องถิ่นมากขึ้น

ขั้นตอนที่ 7 การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนา

เมื่อได้ดำเนินการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจหลัก วัตถุประสงค์ และยุทธศาสตร์การพัฒนา
โดยอาศัยพื้นฐานการวิเคราะห์ SWOT แล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการกำหนดแนวทางพัฒนาของท้องถิ่นซึ่ง
ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น หมายถึง แนวคิดหรือวิธีการที่แยกแยะอันบ่งบอกถึงลักษณะการเคลื่อนตัว
ขององค์กรว่าจะก้าวไปสู่เป้าหมายที่ต้องการในอนาคตได้อย่างไร อันเป็นการตอบคำถามว่า “ท้องถิ่นจะ
ไปถึงจุดมุ่งหมายที่ต้องการได้อย่างไร”

ดังนั้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นจึงเป็นกรอบชั้นนำหรือส่วนหัวกระบวนการของชุดแผน
งาน ซึ่งเป็นการกำหนดวิธีการหรือขั้นตอนที่ท้องถิ่นเลือกที่จะปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด
ไว้ ทั้งวัตถุประสงค์รวมและวัตถุประสงค์เฉพาะส่วน และเมื่อได้บรรลุวัตถุประสงค์รวมแล้ว
หมายความว่าย่อมบรรลุถึงภารกิจหลักที่ต้องการด้วย ซึ่งจะเห็นได้ว่า ทั้งหมดที่กล่าวมานั้นมีความสำคัญ
ในเชิงตรรกะ(Logical Linkage) ซึ่งกันและกันของกระบวนการขั้นตอนและระดับต่าง ๆ ของแผนพัฒนา
ท้องถิ่นเชิงกลยุทธ์

ภายใต้ยุทธศาสตร์ต่าง ๆ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะกำหนดแนวทาง (หรืออาจ
เรียกว่ายุทธศาสตร์ย่อย) เพื่อแสดงให้เห็นแนวทางดำเนินการให้บรรลุยุทธศาสตร์นั้น

แนวทางการพัฒนาท้องถิ่นที่กำหนดไว้ จะต้องนำแนวทางที่ได้ทั้งหมดมาทำการบูรณา
การเพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนกัน การบูรณาการแนวทางการพัฒนาท้องถิ่นจะทำให้ได้ยุทธศาสตร์การ
พัฒนาท้องถิ่นด้านต่าง ๆ ที่สมบูรณ์

ขั้นตอนที่ 8 การกำหนดเป้าหมายการพัฒนาท้องถิ่น

เป็นการกำหนดปริมาณหรือจำนวนสิ่งที่ต้องการให้บรรลุในแต่ละแนวทางการพัฒนา
ภายในเวลาที่กำหนด จึงมีความเฉพาะเจาะจงในผลที่คาดว่าจะได้รับในเชิงปริมาณตามช่วงเวลาต่าง ๆ
ของกระบวนการดำเนินงาน

เป้าหมายที่ดีควรมีองค์ประกอบ ดังนี้

- ★ เวลา ควรระบุว่าต้องการทำอะไรให้บรรลุผลเมื่อไหร่
- ★ ปริมาณ ที่ต้องการจะให้เกิดขึ้นในจำนวนเท่าไร
- ★ คุณภาพ เป็นสภาพที่พึงปรารถนา
- ★ สถานที่ เป็นการระบุถึงเขตพื้นที่ครอบคลุมที่ต้องการ
- ★ ความเป็นไปได้ในการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่จริง
- ★ ควรเป็นข้อความที่แสดงผลลัพธ์ที่จะเกิดขึ้นภายหลังโครงการสิ้นสุด
- ★ กรณีที่มีเป้าหมายมากกว่าหนึ่งเป้าหมาย ควรจัดลำดับความสำคัญหรือความเร่งด่วน

ไว้เพื่อให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วน

ขั้นตอนที่ 9 การอนุมัติและประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นจะนำผลที่ได้จากขั้นตอนที่ 1 – 8 มาจัดทำร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามเค้าโครงที่กำหนด จากนั้นจะนำร่างแผนฯ เสนอต่อคณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาและปรับปรุงก่อนนำเสนอต่อผู้บริหารท้องถิ่น เพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ

คณะอนุกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอ จะทำหน้าที่ ตรวจสอบ วิเคราะห์และประสานแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตอำเภอ ทั้งนี้ เพื่อให้มีการประสาน และบูรณาการกันในมิติของพื้นที่และมิติทางด้านอำนาจหน้าที่ โดยจะพิจารณาระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับหน่วยงานอื่นในพื้นที่ด้วย จากนั้น คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นระดับอำเภอจะจัดทำความคิดเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาของเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอ แล้วนำเสนอคณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อไป ในกรณีที่ คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นได้มอบอำนาจในการพิจารณาให้ความเห็นชอบแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้คณะอนุกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่น คณะอนุกรรมการฯ จะพิจารณาให้ความเห็นชอบร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาที่เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบลเสนอแล้วส่งคืนให้ผู้บริหารท้องถิ่นในกรณีที่คณะกรรมการประสานแผนพัฒนาท้องถิ่นหรือคณะอนุกรรมการฯ ในกรณีที่ ได้รับมอบอำนาจไม่เห็นชอบกับร่างแผนพัฒนาฯ ให้จัดทำคำชี้แจงแสดงความเห็นและเหตุผลในประเด็นที่ไม่เห็นชอบประกอบร่างแผนพัฒนาส่งคืนให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อนำเสนอต่อสภาท้องถิ่นพิจารณาอนุมัติ แล้วผู้บริหารท้องถิ่นจึงประกาศใช้

ในกรณีที่ผู้บริหารท้องถิ่นกับสภาท้องถิ่นมีความเห็นขัดแย้งกันและสภาท้องถิ่นไม่ อนุมัติร่างแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา จะต้องสร้างแผนฯ พร้อมเหตุผลของแต่ละฝ่ายให้ผู้ว่าราชการ จังหวัดเป็นผู้วินิจฉัย ความเห็นของผู้ว่าราชการจังหวัดถือเป็นที่สุด ในกรณีของเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจมอบอำนาจให้นายอำเภอพิจารณาได้

1.4 ประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา เป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้พิจารณาอย่างรอบคอบให้เห็นถึงความเชื่อมโยงระหว่างแนวทางการดำเนินงานต่าง ๆ ที่อาจมีความเชื่อมโยงและส่งผลทั้งในเชิงสนับสนุน และเป็นอุปสรรคต่อกัน เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นนำมาตัดสินใจกำหนดแนวทางการดำเนินงานและใช้ทรัพยากรการบริหารของท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อให้เกิดประโยชน์สาธารณะสูงสุด

ทรัพยากรการบริหาร โดยทั่วไปประกอบด้วย

เงิน ทั้งเงินงบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเอง และแหล่งงบประมาณภายนอก รวมทั้งมาตรการประหยัดงบประมาณรายจ่ายด้วย

คน ซึ่งหมายความรวมถึงตั้งแต่ผู้บริหารท้องถิ่น พนักงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกระดับ ซึ่งจะมีความแตกต่าง หลากหลายทั้งด้านความรู้ ทักษะ และทัศนคติ ซึ่งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องนำศักยภาพของกำลังคนเหล่านั้นมาใช้ รวมทั้งต้องพัฒนากำลังคนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และถ้าพิจารณาในความหมายอย่างกว้างและอาจหมายความว่ารวมถึงประชาชนในท้องถิ่นซึ่งจะมีส่วนในการพัฒนาท้องถิ่นด้วย

วัสดุอุปกรณ์ หมายถึง เครื่องจักร เครื่องมือ รวมทั้งอาคารสถานที่ที่จะสามารถนำมาใช้ในการบริหารจัดการท้องถิ่นให้เกิดการพัฒนาสูงสุด โดยมีการพัฒนาวัสดุอุปกรณ์ ให้มีความทันสมัยเพื่อรองรับความก้าวหน้าของสังคมโดยส่วนรวมได้อย่างเท่าทัน และใช้วัสดุอุปกรณ์ดังกล่าวอย่างเต็มศักยภาพ

การบริหารจัดการ เป็นสิ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนทรัพยากรทั้งสามประการข้างต้นให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีสภาพการพัฒนาอย่างยั่งยืน การบริหารจัดการเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ที่ต้องศึกษาและนำไปปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

บทที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่น

บทที่ 2

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.1 ข้อมูลทั่วไป

สภาพทั่วไป

กระทรวงมหาดไทย ได้ประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ประจำปี 2540 เมื่อวันที่ 16 ธันวาคม 2539 ทำให้สภาตำบล (นิติบุคคล) ได้ประกาศขึ้นเป็น องค์การบริหารส่วนตำบล ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.2538 ได้ยกฐานะจากสภาตำบลห้วยม้า เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า เมื่อวันที่ 20 กุมภาพันธ์ 2540 (ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษา ฉบับที่ประกาศทั่วไป เล่ม 113 ตอนพิเศษ 52 ลงวันที่ 25 ธันวาคม 2539) และองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า ได้รับการยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ตามประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า เรื่อง กำหนดขนาดองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง เมื่อวันที่ 30 กันยายน 2551

2.1.1 ที่ตั้ง

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ ตั้งอยู่หมู่ที่ 11 โดยอยู่ห่างจากอำเภอเมืองแพร่ไปทางทิศเหนือ ประมาณ 17 กิโลเมตร ตามทางหลวงแผ่นดินหมายเลข 1134 ห่างจากกรุงเทพมหานครประมาณ 590 กิโลเมตร หมู่บ้านทั้งหมด จำนวน 14 หมู่บ้าน มีอาณาเขตติดต่อกับพื้นที่ใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับตำบลตำหนักธรรม	อำเภอหนองม่วงไข่
ทิศใต้	ติดต่อกับตำบลน้ำชำ	อำเภอเมืองแพร่
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับตำบลบ้านเวียง	อำเภอร้องกวาง
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับตำบลแม่หล่าย	อำเภอเมืองแพร่

แผนที่แสดงที่ตั้งตำบลห้วยม้า

2.1.2 เนื้อที่

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า มีพื้นที่ในเขตรับผิดชอบประมาณ 45.27 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 28,294 ไร่ สำนักงานตั้งอยู่ หมู่ที่ 11 ตำบลห้วยม้า อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่

2.1.3 ภูมิประเทศ

พื้นที่ส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า เป็นที่ราบลุ่ม สำหรับทางทิศตะวันออกเฉียงใต้มีลักษณะเป็นภูเขาสูง พื้นใช้ในการเกษตรกรรม เช่น ทำนา ปลูกพืชไร่ ประชากรส่วนใหญ่จะตั้งหลักแหล่งที่อยู่อาศัยในพื้นที่ราบลุ่ม มีแหล่งน้ำที่สำคัญคือ ลำน้ำห้วยม้า และลำน้ำแม่หล่าย

ภูมิอากาศ

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่ เดือน มีนาคม ถึง เดือน พฤษภาคม
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่ เดือน มิถุนายน ถึง เดือน ตุลาคม
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่ เดือน พฤศจิกายน ถึง เดือน กุมภาพันธ์

2.1.4 จำนวนหมู่บ้านในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า มี 14 หมู่บ้าน ดังนี้

1. บ้านวังเย็น	หมู่ที่ 1
2. บ้านห้วยสูง	หมู่ที่ 2
3. บ้านห้วยม้า	หมู่ที่ 3
4. บ้านปง	หมู่ที่ 4
5. บ้านศรีสิทธิ์	หมู่ที่ 5
6. บ้านทุ่งล้อม	หมู่ที่ 6
7. บ้านห้วยหอย	หมู่ที่ 7
8. บ้านปง	หมู่ที่ 8
9. บ้านทุ่งล้อม	หมู่ที่ 9
10. บ้านปง	หมู่ที่ 10
11. บ้านห้วยม้า	หมู่ที่ 11
12. บ้านปง	หมู่ที่ 12
13. บ้านห้วยม้า	หมู่ที่ 13
14. บ้านห้วยม้าพัฒนา	หมู่ที่ 14

จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต. เต็มทั้งหมู่บ้าน 14 หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ 1 – 14
 จำนวนหมู่บ้านในเขต อบต. เต็มบางส่วน - หมู่บ้าน

2.1.5 ท้องถิ่นในตำบล (แสดงจำนวนเทศบาลและสุขาภิบาลในตำบล)

- จำนวนเทศบาล - แห่ง
- จำนวนสุขาภิบาล - แห่ง

2.1.6 ประชากร

	ชาย	หญิง	รวม	ครัวเรือน
หมู่ที่ 1	258	283	541	211
หมู่ที่ 2	233	245	478	144
หมู่ที่ 3	306	327	633	221
หมู่ที่ 4	299	304	603	172
หมู่ที่ 5	403	379	782	201
หมู่ที่ 6	209	232	441	160
หมู่ที่ 7	188	174	362	98
หมู่ที่ 8	405	406	811	220
หมู่ที่ 9	173	219	392	122
หมู่ที่ 10	154	172	326	87
หมู่ที่ 11	153	163	316	122
หมู่ที่ 12	143	137	469	81
หมู่ที่ 13	218	251	469	113
หมู่ที่ 14	203	228	431	123
รวม	3,345	3,520	6,865	2,015

มีความหนาแน่นของประชากรเฉลี่ย 152 คน/ตารางกิโลเมตร

หมายเหตุ : จำนวนประชากร ที่มีอยู่จริงตามข้อมูลสถิติ ณ วันที่ 30 กันยายน 2551

2.1.7 สภาพทางเศรษฐกิจ

- อาชีพ (แสดงอาชีพของประชากรในเขต อบต.)

1. เกษตรกรรม
2. ตัดเย็บเสื้อผ้า
3. รับจ้างทั่วไป
4. ค้าขาย
5. รับราชการ

ผลผลิตที่สำคัญและมีชื่อเสียงของตำบลห้วยม้า

1. ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร

- ข้าว
- ข้าวโพด
- ถั่วเหลือง
- ถั่วเขียว

2. จากกลุ่มอาชีพ

- กลุ่มอาชีพเกษตรกรรม
- กลุ่มตัดเย็บเสื้อผ้า
- กลุ่มเลี้ยงผึ้ง
- กลุ่มทำอาหารและขนมต่างๆ
- กลุ่มธนาคารข้าว
- กลุ่มเลี้ยงสัตว์ (สุกร, วัว, ปลา)

หน่วยธุรกิจในเขต อบต.

● โรงสี	จำนวน	5	แห่ง
● ร้านขายของชำ	จำนวน	70	แห่ง
● ร้านขายวัสดุก่อสร้าง	จำนวน	1	แห่ง
● ปั๊มน้ำมัน	จำนวน	2	แห่ง
● ร้านตัดผม	จำนวน	5	แห่ง
● ร้านซ่อมรถ	จำนวน	7	แห่ง
● ตลาดสด	จำนวน	2	แห่ง
● ร้านเช่าวีซีดี	จำนวน	1	แห่ง
● ร้านงานคอมพิวเตอร์, ถ่ายเอกสาร	จำนวน	3	แห่ง
● เสาโทรศัพท์	จำนวน	2	แห่ง
● ตลาดสาธิต	จำนวน	1	แห่ง
● สถานีวิทยุชุมชน	จำนวน	1	แห่ง

2.1.8 สภาพทางสังคม

การศึกษา

- ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 4 แห่ง
 1. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านห้วยม้า หมู่ที่ 3
 2. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านปาง หมู่ที่ 4
 3. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านทุ่งล้อม หมู่ที่ 6
 4. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า หมู่ที่ 11
- โรงเรียนประถมศึกษา 4 แห่ง
 1. โรงเรียนบ้านห้วยม้า (สุนทรนิवास) หมู่ที่ 3
 2. โรงเรียนบ้านปาง (ป้อมประจักษ์กุล) หมู่ที่ 4
 3. โรงเรียนบ้านศรีสิทธิ์ (ใจมาอนุเคราะห์) หมู่ที่ 5
 4. โรงเรียนวัดทุ่งล้อม (ทองประจักษ์) หมู่ที่ 6
- โรงเรียนมัธยมศึกษา 1 แห่ง
 - โรงเรียนห้วยม้าวิทยาคม หมู่ที่ 11
- ที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้าน 14 แห่ง

สถาบันองค์กรทางศาสนา

- วัด 5 แห่ง
 1. วัดสุนทรนิवास หมู่ที่ 3
 2. วัดพงษ์ชัย หมู่ที่ 4
 3. วัดศรีสิทธิ์ หมู่ที่ 5
 4. วัดทุ่งล้อม หมู่ที่ 6
 5. วัดวังเย็น หมู่ที่ 1
- โบสถ์ 1 แห่ง
 - คริสตจักรร่วมพระคุณ หมู่ที่ 5
- ฌาปนสถาน 5 แห่ง
 1. ฌาปนสถานบ้านวังเย็น ตั้งอยู่ หมู่ที่ 1
 2. ฌาปนสถานบ้านห้วยม้า ตั้งอยู่ หมู่ที่ 2
 3. ฌาปนสถานบ้านศรีสิทธิ์ ตั้งอยู่ หมู่ที่ 5
 4. ฌาปนสถานบ้านปาง ตั้งอยู่ หมู่ที่ 8
 5. ฌาปนสถานบ้านห้วยหอย ตั้งอยู่ หมู่ที่ 10

งานประเพณีสำคัญ

1. ประเพณีรดน้ำดำหัวผู้สูงอายุ (งานวันกตัญญู) ช่วงเวลาจัด 12-22 เมษายน ของทุกปี
2. ประเพณีวันสำคัญทางพุทธศาสนา ช่วงเวลาจัด ตามวันสำคัญทางพุทธศาสนา

สาธารณสุข

- สถานีอนามัยประจำตำบล/หมู่บ้าน 2 แห่ง
 1. สถานีอนามัยตำบลห้วยม้า (บ้านศรีสิทธิ์) หมู่ที่ 5
 2. สถานีอนามัยบ้านห้วยสูง หมู่ที่ 2
- อัตราการมีและการใช้ส้วมราดน้ำร้อยละ 100 เปอร์เซนต์
- อาสาสมัครสาธารณสุข 14 แห่ง

ความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

- สถานีตำรวจ 1 แห่ง
 - สถานีตำรวจภูธรห้วยม้า

2.1.9 ข้อมูลอื่นๆ

ทรัพยากรดิน เป็นดินที่เหมาะสมแก่การเพาะปลูกพืช ซึ่งราษฎรใช้ในการเกษตรกรรม เช่น ปลูกข้าว ข้าวโพด ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และพืชสวน

ทรัพยากรน้ำ อบต.ห้วยม้า มีสายน้ำที่สำคัญใช้ในการอุปโภค และในการเกษตรกรรม

แหล่งน้ำธรรมชาติ

- ลำน้ำแม่หล่าย
- ลำน้ำห้วยม้า
- ลำน้ำห้วยสูง

แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น

- ฝายกั้นน้ำ
- อ่างเก็บน้ำห้วยหอย
- อ่างเก็บน้ำห้วยหิน
- สระน้ำ รพช. ห้วยกระถี่
- ประปาหมู่บ้าน
- ประปาผิวดินขนาดใหญ่
 - ประปาผิวดินขนาดใหญ่ หมู่ 11 (สูบน้ำบ่อบาดาล)
 - ประปาผิวดินขนาดใหญ่ หมู่ 1

มวชนจัดตั้ง

- อาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน 1 รุ่น
- อาสาสมัครตำรวจบ้าน 1 รุ่น
- อาสาสมัครสาธารณสุขหมู่บ้าน
- คณะกรรมการพัฒนาสตรีตำบล
- คณะกรรมการพัฒนาสตรีหมู่บ้าน
- กองทุนหมู่บ้าน 14 กลุ่ม
- ชมรมผู้สูงอายุ 1 ศูนย์

2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับ ศักยภาพของท้องถิ่น

2.2.1 ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบล

(1) จำนวนบุคลากร บุคลากรทั้งหมด จำนวน 52 คน แบ่งเป็น

- สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า รวมทั้งหมด 28 คน ประกอบด้วย
 - ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน
 - รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน
 - เลขานุการสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน
 - สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 25 คน
- คณะผู้บริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า ประกอบด้วย
 - นายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 1 คน
 - รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 2 คน
 - เลขานุการผู้บริหาร จำนวน 1 คน
- ข้าราชการ/พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า รวมทั้งหมด 27 คน ประกอบด้วย
 - สำนักงานปลัด อบต. จำนวน 16 คน
 - ส่วนการคลัง จำนวน 6 คน
 - ส่วนโยธา จำนวน 5 คน

(2) ระดับการศึกษา

- ประถมศึกษา จำนวน 1 คน
- ปวช./มัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวน 5 คน
- ปวศ./อนุปริญญา จำนวน 6 คน
- ปริญญาตรี จำนวน 11 คน
- สูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 4 คน

(3) รายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

- ประจำปีงบประมาณ 2551 (ไม่รวมเงินอุดหนุน) 9,881,184.83 บาท
- รายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลจัดเก็บเอง 461,487.20 บาท
- รายได้จากส่วนราชการต่าง ๆ จัดเก็บให้ 8,550,734.63 บาท
- เงินอุดหนุนจากรัฐบาล 12,586,638.70 บาท

2.2.2 ศักยภาพของชุมชนและพื้นที่

(1) การรวมกลุ่มของประชาชน จำนวน 14 หมู่บ้าน แยกเป็น

- กลุ่มอาชีพ 14 กลุ่ม
- กลุ่มออมทรัพย์ 14 กลุ่ม
- กลุ่มด้านกีฬา 1 กลุ่ม
- กลุ่มด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิต 1 กลุ่ม

(2) จุดเด่นของพื้นที่ (ที่เอื้อต่อการพัฒนาตำบล)

1. มีพื้นที่เป็นที่ราบเหมาะสำหรับการประกอบอาชีพเกษตรกรรมและเลี้ยงสัตว์
2. มีเส้นทางคมนาคมและอาณาเขตติดต่อกับชุมชนเมืองและอำเภอได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว
3. มีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์ เช่น ป่าไม้ และมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ได้แก่ ม่อนแก้ว ม่อนเต็ง
4. มีแหล่งกักเก็บน้ำ ซึ่งสามารถพัฒนาให้เป็นสถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ อ่างเก็บน้ำห้วยหอย อ่างเก็บน้ำห้วยหิน
5. มีพื้นที่ซึ่งเอื้อต่อการทำอุตสาหกรรมขนาดกลางที่เกี่ยวข้องกับการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เช่น ถั่วเหลือง ข้าวโพด เป็นต้น

2.2.3 การบริการพื้นฐาน

(1) การคมนาคม (แสดงจำนวน และสภาพทางคมนาคมทางบก)

ทางหลวง หมายเลข พร 1134 ตัดผ่าน

- ถนนคอนกรีต จำนวน เส้น
- ถนนลูกรัง จำนวน เส้น
- ถนนลาดยาง จำนวน เส้น

(2) การโทรคมนาคม

- ที่ทำการไปรษณีย์โทรเลข - แห่ง
- สถานีโทรคมนาคมอื่น 2 แห่ง
- มีโทรศัพท์สาธารณะทางไกลชนบท 12 แห่ง

(3) ไฟฟ้า

- ไฟฟ้าภายในครัวเรือน มีการไฟฟ้าใช้ จำนวน 14 หมู่บ้าน ยกเว้นบางครัวเรือนที่ปลูกสร้างที่พักอาศัยใหม่ครัวเรือนตั้งห่างไกลจากชุมชนยังไม่มีไฟฟ้าใช้ในครัวเรือน ปัจจุบันใช้ระบบพลังงานแสงอาทิตย์(โซลาร์เซลล์)

- ไฟฟ้าสาธารณะ (ไฟส่องสว่าง) การติดตั้งดำเนินการไปแล้ว ยังไม่ทั่วถึง ครอบคลุมทุกพื้นที่ เนื่องจากต้องใช้งบประมาณสูง

2.3 ผลการพัฒนาท้องถิ่นในระยะที่ผ่านมา

(1) การดำเนินงานด้านเศรษฐกิจ

- ให้งบประมาณสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มอาชีพต่างๆ เช่นกลุ่มพัฒนาอาชีพหมู่บ้าน, กลุ่มส่งเสริมอาชีพสำหรับสตรีแม่บ้าน , กลุ่มเกษตรกรตำบลห้วยม้า

- จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านอาชีพให้แก่ประชาชนในตำบล

(2) การดำเนินงานด้านการเมือง การบริหาร

- ส่งเสริมให้ประชาชนได้มีความรู้ในการตรวจสอบการทำงานของ อบต. โดยจัดโครงการ อบต.สัญจร เพื่อพบประชาชน

- ส่งเสริมการมีประชาธิปไตยในระดับชาติ โดยทำป้ายประชาสัมพันธ์

- เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้าร่วมการประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

- จัดการประชุมประชาคมการจัดทำแผนพัฒนาตำบล

- ก่อสร้าง อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อบต.ห้วยม้า

- ก่อสร้างหอประชุมที่ทำการ อบต.ห้วยม้า

- ก่อสร้างสนามเด็กเล่น อบต.ห้วยม้า

- ส่งเสริมให้สมาชิก อบต. พนักงานส่วนตำบล พนักงานจ้าง เข้ารับการฝึกอบรม และการศึกษาดูงาน เพื่อรับความรู้จากภายนอกและงานที่เกี่ยวข้อง

- จัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร อบต.ห้วยม้า , การให้บริการอินเทอร์เน็ต

(3) การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน

- ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมไม้ไผ่

- ก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก

- ก่อสร้างถนนลาดยางแอสฟัลต์ติก

- ก่อสร้างถนนลูกรัง

- ก่อสร้างพนักกันตลิ่งพัง

- ซ่อมแซมถนนลาดยาง

- ก่อสร้างสะพาน

- ก่อสร้างรางระบายน้ำ

- ขุดลอกลำเหมือง , ขุดลอกคลองห้วยม้า , ลำน้ำห้วยสูง
- สร้างฝายกั้นน้ำ
- ขุดเจาะบ่อบาดาล และบ่อน้ำตื้น

(4) การดำเนินงานทรัพยากรมนุษย์และสังคม

- การป้องกันโรคไข้เลือดออก โดยแจกทรายอะเบท และพ่นหมอกควันเพื่อยุงลาย
- การป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า
- การป้องกันโรคไข้ฉี่หนู โดยการแจกยาลาคูมิน
- การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- การจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์และครุภัณฑ์ทางการแพทย์ให้แก่สถานอนามัยในตำบล
- จัดฝึกอบรมเพื่อให้ความรู้ในเรื่องสุขภาพอนามัยและการตรวจสุขภาพประจำปี
- ฝึกอบรมให้ความรู้แก่เยาวชน ประชาชนในตำบล เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต
- ส่งเสริมและสนับสนุนการแข่งขันกีฬาในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด เพื่อแก้ไขและป้องกันปัญหายาเสพติด
- ฝึกอบรมสัมมนา จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านยาเสพติด
- สนับสนุนกองทุนกลุ่มผู้ด้อยโอกาส
- ให้ความช่วยเหลือราษฎรที่ประสบปัญหาจากภัยธรรมชาติ

(5) การดำเนินงานด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- ปลูกต้นไม้ในวันสำคัญต่าง ๆ เช่น วันเฉลิมพระชนมพรรษาฯ 12 สิงหาคม , วันเฉลิมพระชนมพรรษาฯ 5 ธันวาคม, วันเข้าพรรษา
- ปลูกต้นไม้ตามโครงการแนวพระราชเสาวนีย์
- พัฒนาตำบลตามเส้นทางสายหลัก หรือทางเข้าสู่เขตพื้นที่ตำบล
- ขุดลอกคลองที่ตื้นเขิน

(6) การดำเนินงานด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น และนันทนาการ

- อุดหนุนอาหารเสริม (นม) และอาหารกลางวันให้แก่ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่
- อุดหนุนอาหารเสริม (นม) และอาหารกลางวันให้แก่ โรงเรียนประถมศึกษาในพื้นที่
- อุดหนุนในการจัดซื้อสื่อการเรียนการสอนให้แก่เด็กเล็ก และนักเรียนในพื้นที่
- อุดหนุนศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเพื่อสนับสนุนการเรียนสายอาชีพของประชาชนในตำบล
- ส่งเสริมการจัดกิจกรรมตามประเพณีในท้องถิ่น เช่น วันสงกรานต์ วันกตัญญู, วันลอยกระทง วันเข้าพรรษา วันมาฆบูชา วันเด็กแห่งชาติ ฯลฯ
- ส่งเสริมสนับสนุนการจัดแข่งขันกีฬาโรงเรียนในพื้นที่
- ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยในตำบล
- ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬา อสม.
- ส่งเสริมสนับสนุนการแข่งขันกีฬาระหว่างหน่วยงาน อปท. และหน่วยงานอำเภอ จังหวัด

(7) การดำเนินงานด้านอื่นๆ

- ให้ความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดกิจกรรมต่างๆ ระหว่าง อปท.ด้วยกัน และ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้อง
- สนับสนุนงบประมาณกับหน่วยระดับอำเภอ และจังหวัด

สรุปภาพโดยรวม

ผลการนำแผนพัฒนาไปปฏิบัติในเชิงปริมาณ

ปัญหา งบประมาณมีจำกัด ปัญหา ความต้องการ มีจำนวนมาก ซึ่งโดยภาพรวมงบประมาณที่ได้รับไม่เพียงพอต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาคือความต้องการได้อย่างทันที จึงมีลักษณะการดำเนินงานแบบค่อยเป็นค่อยไป และขอรับงบประมาณสนับสนุนจากหน่วยงานอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปโดยล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

บทที่ 3

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น

บทที่ 3

การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น

3.1 หลักและแนวคิดในจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

3.1.1 แนวทางการพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริหารสาธารณะ เพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตนเอง ทั้งนี้เป็นการดำเนินการพัฒนา อบต. จะต้องตระหนักและคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

(1) ภารกิจตามกฎหมาย

- พ.ร.บ. สถาปนาและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ได้กำหนดอำนาจหน้าที่ของ อบต. ไว้ในมาตรา 66,67,68

- พ.ร.บ. กำหนดแผน และขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 มาตรา 16 นอกจากนี้ อบต. ต้องพิจารณาถึงกฎหมายอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ รัฐธรรมนูญ กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม สาธารณสุข การศึกษา การควบคุมอาคาร การรักษาความสะอาด การผังเมือง ฯ

(2) ภารกิจทางการพัฒนาประเทศ

(3) นโยบายของรัฐบาล

(4) ปัญหาและความต้องการของประชาชน

(5) ศักยภาพของ อบต.

(6) ใช้แผนพัฒนาเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตำบล

หลักการสำคัญในการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลมี 7 ประการ คือ

(1) ต้องมีวิสัยทัศน์ หรือเป้าหมายการพัฒนาที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยอาศัย

กระบวนการประชาคม ระดมความคิดเห็น

(2) ต้องครอบคลุม 3 มิติ

- มิติทางด้านกฎหมาย ภารกิจ
- มิติด้านกลุ่มเป้าหมาย ต้องครอบคลุมทุกกลุ่ม
- มิติทางพื้นที่ในเขตตำบล

(3) ต้องสอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

(4) ตอบสนองปัญหา ความต้องการของประชาชน ตามความเป็นเร่งด่วน

(5) ต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด โดย

- ให้ประชาชนร่วมจัดทำแผนพัฒนา
- ให้ประชาชนประเมินผลการปฏิบัติตามแผนของ อบต. และร่วมแสดงความคิดเห็น

(6) ยึดหลักความเป็นไปได้ และมีประโยชน์สูงสุด โครงการ/กิจกรรม สามารถปฏิบัติได้จริง ต้นทุนต่ำ เหมาะสมกับพื้นที่และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน

(7) ต้องนำแผนไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ตามกฎหมายกำหนดไว้ให้ อบต. บริหารกิจการตามแผนพัฒนา และใช้แผนพัฒนาเป็นฐานในการจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณประจำปี

แนวคิดในการวางแผนพัฒนาท้องถิ่น

แนวคิดที่ 1 กระบวนการแก้ไขปัญหา

เป็นแนวคิดที่เกิดจากคำถาม ที่ต้องการคำตอบอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งต้องใช้ความสามารถในการคาดการณ์ และความรู้ทางวิชาการทั้งที่เป็นทฤษฎี และปรึกษาจากผู้รู้ผู้มีประสบการณ์ ดังนี้

1. ปัญหา คือ อะไร
2. ปัญหามีสาเหตุมาจากอะไร
3. จุดมุ่งหมายหรือวัตถุประสงค์ในการแก้ไขปัญหาคืออะไร
4. วิธีการหรือแนวทางแก้ไขปัญหาคืออะไร

แนวคิดที่ 2 กระบวนการและเนื้อหาของวิธีการ

แนวคิดนี้เกี่ยวข้องกับการกำหนดโครงการ เพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น และมุ่งสู่การบรรลุตามวัตถุประสงค์ โดยที่จะต้องตอบคำถาม ทั้ง 8 คำถาม คือ

1. จะทำไปทำไม
2. จะทำอะไร
3. จะทำที่ไหน
4. จะทำเมื่อไหร่
5. จะทำโดยใคร
6. จะทำเพื่อใคร
7. จะทำอย่างไร
8. จะจ่ายเท่าไร

แนวคิดที่ 3 ความคิดสร้างสรรค์

เป็นการมองอนาคตที่ต้องอาศัยความรู้ที่เกิดจาก

1. สัญชาตญาณ หรือการเรียนรู้จากประสบการณ์
2. องค์แห่งการเรียนรู้ หรือเรียนรู้จากข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น
3. เรียนรู้จากผู้อื่น โดยอาจศึกษาองค์ความรู้ งานวิจัยต่าง ๆ

แนวคิดที่ 4 การตัดสินใจ

เป็นการตัดสินใจด้วยการวิเคราะห์ข้อมูล และผสมผสานหลักการตัดสินใจแบบมีเหตุผล (Rationalism) กับหลักการตัดสินใจแบบเพิ่มขึ้น (Incrementalism) แต่ทั้งนี้ต้องมุ่งการบรรลุวัตถุประสงค์ของการพัฒนาและประโยชน์ของประชาชนเป็นสำคัญ

โดยสรุป

การวางแผนพัฒนาท้องถิ่น ต้องปรับกระบวนการความคิด โดยมุ่งเน้นผลที่เกิดผลลัพธ์ (Out Put) เป็นตัวตั้ง แล้วนำมาคิดหางานที่จะทำ ผลผลิต (In Put) รวมทั้งวิธีการที่จะทำงานให้สำเร็จ และมีประสิทธิภาพ กระบวนการ (Process) ซึ่งจะนำไปสู่การพิจารณาจัดสรรทรัพยากร การบริหาร เพื่อดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

3.1.2 การพัฒนาตามนโยบายของรัฐ

ประกอบด้วยนโยบาย 5 ด้าน ได้แก่

1) นโยบายการปฏิรูปการเมือง การปกครอง การบริหาร

1.1 สนับสนุนการจัดทำรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยฉบับถาวร เพื่อการปฏิรูปการเมืองโดยเน้นความสำคัญที่ให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการจัดทำรัฐธรรมนูญทุกระดับ

1.2 เสริมสร้างมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตประพฤติมิชอบ ทั้งในภาคการเมืองและภาคราชการ ทั้งในระดับท้องถิ่น และระดับชาติ ส่งเสริมองค์กรอิสระและประชาชนในการตรวจสอบการทุจริต ประพฤติมิชอบ ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมทั้งการป้องกันการกระทำที่เข้าข่ายผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการจัดทำพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดเกี่ยวกับการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองและเจ้าหน้าที่ของรัฐ

1.3 จัดทำแผนแม่บทพัฒนาการเมืองที่เสริมสร้างระบบคุณธรรม จริยธรรมทางการเมือง วัฒนธรรมและการเรียนรู้ใหม่ทางการเมือง โดยการจัดตั้ง “สภาพพัฒนาการเมือง” ให้เป็นองค์กรหลักในการจัดทำและดำเนินการให้แผนแม่บทพัฒนาการเมืองประสบความสำเร็จ รวมทั้งทำหน้าที่ประสานติดตาม กำกับการดำเนินการตามแผนแม่บทพัฒนาการเมือง ให้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่องเพื่อเป็นการสนองตอบเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญ

1.4 จัดทำแผนแม่บทใช้ทรัพยากรการสื่อสารของชาติ การใช้เครื่องมือสื่อสารของรัฐ เพื่อประโยชน์สาธารณะและประโยชน์ต่อการศึกษาทางการเมืองแก่ประชาชน รวมทั้งการปลูกฝังความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเมืองการปกครอง ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข รวมทั้งการเน้นการทำความเข้าใจในเนื้อหาสาระของการปฏิรูปการเมือง

1.5 ส่งเสริมเสรีภาพในการปฏิบัติหน้าที่สื่อสารมวลชน ควบคู่กับความรับผิดชอบต่อสังคมและผลักดันให้มีกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ เพื่อจัดระบบสื่อสารภาครัฐ สื่อภาคเอกชนและสื่อชุมชนให้เป็นสื่อสาธารณะอย่างแท้จริง

1.6 มุ่งเน้นการบริหารทรัพยากรภาคเอกชนและภาคประชาชน ให้มีบทบาทควบคู่กับองค์กรภาคราชการในการพัฒนาศักยภาพของประชาสังคมและชุมชนท้องถิ่นเพื่อก่อให้เกิดการรวมกลุ่มที่มีความเข้มแข็งสามารถพิทักษ์ปกป้องสิทธิและผลประโยชน์ของตนและสังคมไทย

1.7 มุ่งเน้นการบริหารทรัพยากรบุคคลและการจัดองค์กรภาครัฐ ให้สอดคล้องกับทิศทางการนำพาประเทศไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน สังคมมีความเข้มแข็ง และประชาชนมีความสุขด้วยการดำรงชีพตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้การรับราชการมีความเป็นมืออาชีพ มีมโนสุจริต ตลอดจนมีสมรรถนะขีดความสามารถในการให้บริการประชาชน ตามแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา”

1.8 สนับสนุนการกระจายอำนาจอย่างต่อเนื่อง ตามครรลองประชาธิปไตย เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถพึ่งตนเองและปกครองตนเองได้ ตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่นนั้น

2) นโยบายเศรษฐกิจ

2.1 ภาคเศรษฐกิจฐานรากเป็นพื้นฐานที่สำคัญของระบบเศรษฐกิจไทย ซึ่งจะต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็งตามแนวทาง ดังนี้

2.1.1 การเกษตรกรรม สนับสนุนให้การพัฒนาการเกษตรตามแนวทางทฤษฎีใหม่เป็นทางเลือกสำคัญสำหรับเกษตรกรรายย่อย ในขณะที่ขยายโอกาสในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และยกระดับคุณภาพของผลผลิตโดยอาศัยเทคโนโลยี การจัดการ และการเชื่อมโยงกับระบบตลาด

2.1.2 ผลิตภัณฑ์ชุมชนและท้องถิ่น จะได้รับการสนับสนุนให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค ตามศักยภาพทางการตลาดในระดับต่าง ๆ คือ ระดับภูมิภาค ระดับชาติและระดับการส่งออกโดยจัดระบบการบริหารจัดการโครงการแบบบูรณาการเพื่อเสริมสร้างเทคโนโลยีและการจัดการควบคู่ไปกับการสนับสนุนด้านการตลาด

2.1.3 การขยายตัวทางเศรษฐกิจของภาคเศรษฐกิจฐานราก ตามแนวทางข้างต้นจะดำเนินการควบคู่ไปกับการดูแลผู้ที่ไม่พร้อมหรือยังไม่สามารถจะปรับตัวได้ โดยการจัดสวัสดิการสงเคราะห์และบริการทางสังคมที่จำเป็นอย่างทั่วถึง และโดยการดูแลโอกาสในการเรียนรู้ การศึกษา ตลอดจนการฝึกอาชีพสำหรับคนเหล่านี้และลูกหลาน นอกจากนั้น การเติบโตทางเศรษฐกิจจะต้องได้รับการดูแลมิให้เกิดผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอีกด้วย

เพื่อการนี้ จะปรับปรุงบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดและหน่วยงานภูมิภาค โดยปรับปรุงระบบความสัมพันธ์ระหว่างภูมิภาค ท้องถิ่น ชุมชน และภาคประชาสังคมอย่างเหมาะสม เพื่อร่วมกันรับผิดชอบดูแลผู้ด้อยโอกาส ตลอดจนรักษาและดูแลทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างทั่วถึงเป็นธรรม และมีประสิทธิภาพ

2.2 ภาคเศรษฐกิจระบบตลาด รัฐบาลถือเป็นนโยบายที่จะให้กลไกการตลาดสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ภายใต้หลักคุณธรรมและการสร้างความเป็นธรรมในภาคเศรษฐกิจ การจัดการดำเนินการที่มีผลประโยชน์ทับซ้อน และการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนบุคคลและจะอาศัยกลไกการตลาดเสรีเพิ่มประสิทธิภาพในการแข่งขันด้วยความเป็นธรรม ดังนี้

2.2.1 การพัฒนาอุตสาหกรรม ส่งเสริมให้มีการลงทุนทั้งจากในและนอกประเทศ ในอุตสาหกรรมที่มีศักยภาพในการแข่งขันสูงตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 และให้ความสำคัญกับการลงทุนเพื่อเสริมสร้างความสามารถด้านเทคโนโลยี และการสร้างทรัพย์สินทางปัญญาของประเทศเป็นส่วนรวม

2.2.2 วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม จะอาศัยความเป็นพันธมิตรระหว่างเอกชนและรัฐเพื่อกำลึงเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง โดยใช้วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนการบริหารจัดการในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมทุกประเภท นอกจากนั้น จะให้ความสำคัญเป็นพิเศษแก่วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่ใช้ทรัพย์สินทางปัญญา

2.2.3 การส่งออก จะส่งเสริมและผลักดันการส่งออกสินค้าและบริการ โดยมีภาคเอกชนเป็นกลไกขับเคลื่อน ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งของระบบเศรษฐกิจการค้าภายในประเทศ รวมทั้งสร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าที่มีความเป็นธรรมทั้งผู้ผลิตและผู้บริโภค

2.2.4 การท่องเที่ยว พัฒนาประเทศไทยเป็นแหล่งท่องเที่ยวคุณภาพ มีมาตรฐานความปลอดภัยและบริการระดับสากลเน้นเอกลักษณ์และวัฒนธรรมไทยควบคู่กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวเชิงรุกทั้งในและต่างประเทศเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวคุณภาพ

2.2.5 พลังงาน ส่งเสริมประสิทธิภาพและประหยัดการใช้พลังงาน การพัฒนาและใช้ประโยชน์พลังงานทดแทน การสำรวจและพัฒนาแหล่งพลังงานทั้งภายในประเทศและนอกประเทศ รวมถึงเขตพัฒนาร่วมกันกับประเทศเพื่อนบ้าน การส่งเสริมการใช้พลังงานสะอาด การกำหนดโครงสร้างพลังงานที่เหมาะสมและการปรับโครงสร้างการบริหารกิจการพลังงานให้เหมาะสม โดยแยกงานนโยบายและการกำกับดูแลให้มีความชัดเจน รวมทั้งส่งเสริมการแข่งขันในธุรกิจพลังงานในระยะยาว และการศึกษาวิจัยพลังงานทางเลือก

2.2.6 โครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ความโปร่งใส และวางรากฐานการทำงานอย่างเป็นระบบที่ดี สร้างบุคลากรที่มีคุณภาพ ยึดมั่นความซื่อสัตย์ สุจริต คุณธรรม จริยธรรม เพื่อสร้างมาตรฐานการบริหารจัดการโครงการที่ดี และสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนตั้งแต่การวางแผนจนถึงการดำเนินโครงการโดยขับเคลื่อนโครงการลงทุนขนาดใหญ่ที่อยู่ในแผนแม่บทและมีความพร้อมทุกด้าน เน้นการลงทุนประเภทที่จะเพิ่มประสิทธิภาพระบบเครือข่ายการจัดส่งสินค้าและพัสดุ การประหยัดพลังงาน และลดต้นทุนการขนส่งและปัญหามลพิษรวมทั้งโครงการลงทุนตลอดจนการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำเพื่อลดความสูญเสียที่จะเกิดจากอุทกภัยและภัยแล้งในพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญ ทั้งนี้ จะจัดให้มีการจัดลำดับความสำคัญของการลงทุนโครงการขนาดใหญ่ที่ชัดเจนขึ้นโดยเร็ว

2.2.7 โครงสร้างพื้นฐานทางปัญญา โดยที่ประเทศไทยได้มีการลงทุนจำนวนมากพอสมควรในด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเศรษฐกิจ แต่โครงสร้างพื้นฐานทางปัญญายังอยู่ในฐานะด้อยกว่าประเทศคู่แข่งหลายประเทศ ดังนั้น รัฐบาลจะจัดทำแผนแม่บทโครงสร้างพื้นฐานปัญญาขึ้น เพื่อเร่งรัดให้มีการสร้างปัญญาในสังคม เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจพอเพียง และเพื่อสร้างความสามารถของประเทศอย่างยั่งยืน ตลอดจนสนับสนุนให้ภาครัฐและภาคเอกชนร่วมกันสร้างนวัตกรรม

2.2.8 การจัดการด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สร้างความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนจากทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรชีวภาพเพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีที่สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจของประเทศ โดยใช้มาตรการทางเศรษฐกิจที่ผสมผสานกับหลักการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เกิดการมีส่วนร่วมและเกิดความเป็นธรรมกับทุกฝ่าย

2.2.9 เศรษฐกิจระหว่างประเทศ จะดำเนินนโยบายความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศและการเจรจาการค้าระหว่างประเทศทั้งกรอบทวิภาคีและพหุภาคีที่เป็นประโยชน์กับประเทศชาติและประชาชน โดยอาศัยการมีส่วนร่วมอย่างเหมาะสมของภาคประชาสังคมและให้เป็นไปตามขั้นตอนและกระบวนการที่ถูกต้อง

2.2.10 การปรับปรุงกฎระเบียบด้านธุรกิจการค้า ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายและกฎระเบียบการค้าให้มีความทันสมัย เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า สร้างความเป็นธรรมและยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน

2.3 ภาคเศรษฐกิจส่วนรวม

2.3.1 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ ประสิทธิภาพเป็นรากฐานการเติบโตของผลิตภัณฑ์ประชาชาติที่ยั่งยืน ดังนั้น รัฐบาลจึงให้ความสำคัญแก่เป้าหมายในการเพิ่มประสิทธิภาพควบคู่ไปกับการวัดความเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์ประชาชาติ เพื่อการนี้ จะจัดทำแผนแม่บทการสร้างเสริมประสิทธิภาพแห่งชาติ โดยเป็นแผนร่วมกับเอกชนสำหรับภาคเศรษฐกิจที่สำคัญ ให้เสร็จสิ้นภายใน 6 เดือน

2.3.2 การออม มุ่งสนับสนุนการออมในทุกระดับโดยใช้นโยบายประหยัดเพื่อลดหนี้สินในระดับครัวเรือนและเพื่อการดำรงชีพที่ดีในวัยสูงอายุ

2.3.3 การเงินและการคลัง ดำเนินนโยบายงบประมาณขาดดุลเพื่อให้สามารถรองรับการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างพอเพียง และมีการลงทุนทางด้านโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็นเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ ในขณะที่จะเสริมสร้างวินัยทางการเงินการคลังภาครัฐ โดยการใช้จ่ายอย่างมีเหตุผลและประหยัด

3) นโยบายทางสังคม

รัฐบาลมุ่งมั่นที่จะสร้างสังคมเข้มแข็งที่คนในชาติอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์ บนพื้นฐานของคุณธรรม โดยมีนโยบาย ดังนี้

3.1 ส่งเสริมความรัก ความสามัคคี ความสมานฉันท์ของคนในชาติ ให้เกิดความร่วมมือกันในการกอบกู้และฟื้นฟูประเทศชาติในทุกด้าน โดยการสรุปบทเรียนจากปัญหาความแตกแยก ร้าวฉานและความล้มเหลวในการป้องกันและแก้ไขปัญหาดังกล่าวในอดีตแล้วนำมาปรับความเข้าใจของประชาชนสร้างกระบวนการแก้ไขปัญหาที่เน้นความสมานฉันท์ของคนในชาติ พร้อมทั้งส่งเสริมการเผยแพร่ตัวอย่างของความร่วมมือที่ดีและมีความสุขของทุกชุมชนอย่างต่อเนื่อง

3.2 จัดทำแผนปฏิรูปสังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอย่างสมานฉันท์ บนพื้นฐานคุณธรรม ร่วมกับภาคประชาชน ภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม ภาควิชาการ ภาคสื่อมวลชน และสถาบันศาสนา เพื่อสร้างสังคมไทยที่ไม่ทอดทิ้งกัน สังคมที่ชุมชนท้องถิ่นและประชาสังคมเข้มแข็ง สังคมคุณธรรม และสังคมประชาธิปไตย

3.3 เร่งรัดการปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้ มุ่งมั่นที่จะขยายโอกาสทางการศึกษาของประชาชนให้กว้างขวางและทั่วถึง โดยคำนึงถึงการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ เสริมสร้างความตระหนักในคุณค่าของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ความสมานฉันท์ สันติวิธี วิถีชีวิตประชาธิปไตย พัฒนาค้นโดยใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงความร่วมมือของสถาบันครอบครัว ชุมชน สถาบันทางศาสนา และสถานบันการศึกษา การจัดการศึกษาจะเน้นการกระจายอำนาจไปสู่เขตพื้นที่การศึกษา สถานศึกษาและท้องถิ่น รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชนและภาคเอกชนเพื่อให้เกิดการศึกษาสร้างคนและสร้างความรู้สู่สังคมคุณธรรม คุณภาพ สมรรถภาพและประสิทธิภาพ

3.4 พัฒนาสุขภาพของประชาชนให้ครอบคลุมทั้งมิติทางกาย จิต สังคมและปัญญา โดยการปฏิรูประบบสุขภาพเพื่อลดปัจจัยเสี่ยงจากพฤติกรรมและสภาพแวดล้อมที่เน้นการมีส่วนร่วม และพัฒนาระบบบริการสุขภาพทั้งยามปกติและฉุกเฉินที่สมดุลทั้งการเสริมสร้างสุขภาพ การป้องกันโรค การบริการรักษาพยาบาล และการฟื้นฟูสมรรถภาพอย่างมีคุณภาพ ทั่วถึงและเป็นธรรมและจะเสนอให้มีการออกพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ

3.5 ส่งเสริมกีฬาพื้นฐานและกีฬามวลชน เพื่อให้ประชาชนทุกระดับมีโอกาสได้เล่นกีฬาและออกกำลังกายเพื่อสร้างเสริมสุขภาพและสมรรถภาพที่ดี มุ่งเน้นการปลูกฝังความมีน้ำใจนักกีฬาให้เป็นค่านิยม เกิดความสมานฉันท์ของคนในชาติ สนับสนุนกีฬาเพื่อความเป็นเลิศและอาชีพไปสู่มาตรฐานในระดับสากล

3.6 สร้างความเข้มแข็งของทุกชุมชนท้องถิ่นและประชาสังคม ให้สามารถจัดการตนเองเกี่ยวกับความเป็นอยู่ทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การปกครอง และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ตลอดจนสิทธิชุมชน โดยส่งเสริมบทบาทของครอบครัว ชุมชน องค์กรอาสาสมัครภาคธุรกิจ สถาบันศาสนา สถาบันการศึกษา รวมทั้งการป้องกันและแก้ไขปัญหาสังคม ปัญหายาเสพติด

อย่างจริงจังและต่อเนื่อง การดูแลเด็กและเยาวชน คนพิการ คนสูงอายุและผู้ด้อยโอกาส การสนับสนุน สิทธิสตรี ตลอดจนความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

3.7 ส่งเสริมให้ทุกภาคส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมที่มี สันติสุขอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานของวัฒนธรรมไทยและใช้สื่อทุกรูปแบบในการสร้างสรรค์สังคม รักษา สืบทอดศิลปวัฒนธรรมของชาติ และความหลากหลายของวัฒนธรรมท้องถิ่น เพื่อเชิดชูคุณค่าและจิต วิญญาณของความเป็นไทย ตลอดจนสร้างความสามัคคี เอื้ออาทรสมานฉันท์ของสังคมและประเทศชาติ

3.8 ปฏิรูประบบกระบวนการยุติธรรมโดยให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม ปรับปรุงระบบ การสืบสวน สอบสวน การกลั่นกรองคดีและการพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดคดี การควบคุมและฟื้นฟู ผู้กระทำผิดคุ้มครองสิทธิเสรีภาพของประชาชน เพื่อสร้างความเป็นธรรมในสังคม และให้ประชาชน เข้าถึงกระบวนการยุติธรรมได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว มีประสิทธิภาพ มีการสร้างทางเลือกใน กระบวนการยุติธรรมเชิงสมานฉันท์ รวมทั้งให้ชุมชนมีบทบาทในการประนีประนอมข้อพิพาท และ ป้องกัน เฝ้าระวังอาชญากรรมเพื่อลดปริมาณคดี ความสูญเสียจากอาชญากรรม และความขัดแย้งทาง สังคม

3.9 ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพของหน่วยงานและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม โดยนำระบบงานด้านนิติวิทยาศาสตร์ที่มีมาตรฐานและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการพัฒนาศักยภาพ ของหน่วยงานและบุคลากรในกระบวนการยุติธรรม

4) นโยบายต่างประเทศ

รัฐบาลมุ่งมั่นในการส่งเสริมผลประโยชน์ของชาติเสริมสร้างความเข้าใจและความเชื่อมั่น ของประชาคมระหว่างประเทศ โดยการดำเนินนโยบายที่เป็นมิตรกับนานาประเทศ และสานต่อความ ร่วมมือระหว่างประเทศบนพื้นฐานของคุณธรรม ความโปร่งใส ค่านิยมประชาธิปไตยและการเคารพ กฎหมายระหว่างประเทศ โดยเฉพาะกฎบัตรสหประชาชาติ และปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน รัฐบาลจึงกำหนดนโยบาย ดังนี้

4.1 ดำเนินบทบาทเชิงรุกในกรอบทวิภาคีและพหุภาคี เพื่อสนับสนุนความปรองดองและ ความมั่นคงในชาติ โดยเฉพาะการแก้ไขปัญหาสถานการณ์ในภาคใต้

4.2 ส่งเสริมให้เกิดมิตรภาพและความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้าน และในระดับอนุ ภูมิภาค ภูมิภาคและระหว่างภูมิภาค เพื่อให้เกิดเสถียรภาพ ความมั่นคงและความเจริญรุ่งเรืองร่วมกัน

4.3 เสริมสร้างความแข็งแกร่งของอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเร่งจัดตั้งประชาคม อาเซียน

4.4 ดำเนินบทบาทสร้างสรรค์ในกรอบสหประชาชาติและกรอบพหุภาคีอื่น ๆ เพื่อส่งเสริม สันติภาพ ประชาธิปไตย สิทธิมนุษยชน มนุษยธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การพัฒนาอย่างยั่งยืน การแก้ไขปัญหาข้ามชาติและการสาธารณสุข

4.5 กลุ่มครองสิทธิและผลประโยชน์ของคนไทยในต่างประเทศ และเสริมสร้างบทบาท ของชุมชนไทยในต่างประเทศ

5) นโยบายการรักษาความมั่นคงของรัฐ

สถานการณ์ความเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกในยุคโลกาภิวัตน์ ทำให้การรักษาความมั่นคงของรัฐเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากปัญหาวิกฤตการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นสามารถแพร่กระจายความรุนแรงได้อย่างรวดเร็ว จนอาจส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของรัฐและความสงบสุขของประชาชนโดยรวม รัฐบาลจึงมีนโยบาย ดังนี้

5.1 ส่งเสริมการฝึกกำลังระหว่างภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคสังคม และภาควิชาการ เพื่อการป้องกันประเทศอย่างต่อเนื่องในยามปกติ และนำไปสู่การระดมสรรพกำลังเพื่อยกระดับขีดความสามารถของกองทัพให้เพียงพอและทันเวลาในยามไม่ปกติ ทั้งนี้ ในยามปกติรัฐบาลจะเสริมสร้างและใช้ทรัพยากรของกองทัพสนับสนุนการพัฒนาพลังอำนาจของชาติทุกด้าน เพื่อให้ประเทศมีความมั่นคงและมั่นคงภายใต้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีความสมานฉันท์ สามารถป้องกัน บรรเทาและแก้ไขปัญหาคriticalของชาติ ได้แก่ ปัญหาการก่อความไม่สงบในพื้นที่จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดยน้อมนำแนวทางพระราชทาน “เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา” และปัญหายุทธศาสตร์ในรูปแบบใหม่ที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม ผู้ประสบภัยพิบัติการก่อการร้าย รวมทั้งอาชญากรรมภายในประเทศและที่มีลักษณะข้ามชาติประเภทต่าง ๆ ซึ่งรวมไปถึงยาเสพติดผู้หลบหนีเข้าเมือง แรงงานต่างด้าวผิดกฎหมาย การค้าสิ่งของผิดกฎหมาย การค้ามนุษย์ และการกระทำอันเป็นโจรสลัด

5.2 พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของกองทัพ ให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมด้านความมั่นคง มีขีดความสามารถในการป้องกัน ป้องปราม และรักษาผลประโยชน์ของชาติสามารถยุติความขัดแย้งได้รวดเร็ว มีระบบการข่าวที่มีประสิทธิภาพ มีขีดความสามารถด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทางทหารรวมทั้งอุตสาหกรรมป้องกันประเทศ เพื่อการพึ่งตนเองทางทหารและนำไปสู่การพัฒนาขีดความสามารถเพื่อความต่อเนื่องในการรบ มีระบบกำลังสำรอง ระบบการระดมสรรพกำลังและระบบส่งกำลังบำรุงที่เหมาะสมกับสถานการณ์ภัยคุกคาม นอกจากนี้ จะสนับสนุนการสร้างความร่วมมือด้านต่างประเทศและด้านความมั่นคงกับประเทศเพื่อนบ้าน ประเทศในกลุ่มอาเซียน และมิตรประเทศเพื่อลดความหวาดระแวง สร้างความไว้วางใจ สร้างสันติภาพและปฏิบัติการเพื่อนูชนธรรมภายใต้กรอบของสหประชาชาติ และผลประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก

3.1.3 การพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (2550 – 2554)

ภายใต้บริบทการเปลี่ยนแปลงในกระแสโลกาภิวัตน์ที่ปรับเปลี่ยนเร็วและสลับซับซ้อนมากยิ่งขึ้น จำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่เหมาะสมโดยเสริมสร้างความแข็งแกร่งของโครงสร้างของระบบต่าง ๆ ภายในประเทศให้มีศักยภาพ แข่งขันได้ในกระแสโลกาภิวัตน์ และสร้างฐานความรู้ให้เป็นภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ได้อย่างรู้เท่าทัน ควบคู่ไปกับการกระจายการพัฒนาที่เป็นธรรม และเสริมสร้างความเท่าเทียมกันของกลุ่มคนในสังคม และความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่นพร้อมทั้งฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อมให้คงความสมบูรณ์เป็นรากฐานการพัฒนาที่มั่นคง และเป็นฐานการดำรงวิถีชีวิตของชุมชนและสังคมไทย

ตลอดจนการเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศทุกระดับ อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศที่มั่นคงและยั่งยืน สามารถดำรงอยู่ในประชาคมโลก ได้อย่างมีเกียรติภูมิและมีศักดิ์ศรี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 จึงได้นำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นพื้นฐานในการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ที่จะทำให้ทุกภาคส่วนสามารถเคลื่อนไปในทิศทางที่ถูกต้องพร้อมกัน ให้มีความพอเพียง ความเหมาะสมในการใช้ทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคมและทุนทางทรัพยากรธรรมชาติเพื่อเป็นภูมิคุ้มกัน

การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ตามแนวทาง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

- พัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ ให้มีความสำคัญกับ

(1) การพัฒนาคนให้มีคุณธรรมนำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกัน โดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยเด็กให้มีความรู้พื้นฐานเข้มแข็ง มีทักษะชีวิต พัฒนาสมรรถนะ ทักษะของกำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการ พร้อมก้าวสู่โลกของการทำงานและการแข่งขันอย่างมีคุณภาพ สร้างและพัฒนากำลังคนที่เป็นเลิศโดยเฉพาะในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและองค์ความรู้ ส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตจัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ตั้งแต่ระดับชุมชนถึงประเทศสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม

(2) การเสริมสร้างสุขภาพคนไทยให้มีสุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ มีความสัมพันธ์ทางสังคม และอยู่ในสภาพแวดล้อมที่น่าอยู่ เน้นการพัฒนาระบบสุขภาพอย่างครบวงจร มุ่งการดูแลสุขภาพเชิงป้องกัน การฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจ เสริมสร้างคนไทยให้มีความมั่นคงทางอาหารและการบริโภคอาหารที่ปลอดภัย ลด ละ เลิกพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพ

(3) การเสริมสร้างคนไทยให้อยู่ร่วมกันในสังคมได้อย่างสันติสุข โดยเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีของคนในสังคมตั้งแต่ระดับครอบครัวให้มีความเข้มแข็ง พัฒนาระบบการคุ้มครองทางเศรษฐกิจและสังคมที่หลากหลายและครอบคลุมทั่วถึง สร้างโอกาสในการเข้าถึงแหล่งทุนส่งเสริมการดำรงชีวิตที่มีความปลอดภัย น่าอยู่ บนพื้นฐานของความยุติธรรมในสังคม เสริมสร้างกระบวนการยุติธรรมแบบบูรณาการและการบังคับใช้กฎหมายอย่างจริงจังควบคู่กับการเสริมสร้างจิตสำนึกด้านสิทธิและหน้าที่ของพลเมือง และความตระหนักถึงคุณค่าและเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์เพื่อลดความขัดแย้ง

- สร้างความเข้มแข็งของชุมชนและสังคมให้เป็นรากฐานที่มั่นคงของประเทศให้ความสำคัญกับ

(1) การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน ด้วยการส่งเสริมการรวมตัว ร่วมคิด ร่วมทำในรูปแบบที่หลากหลาย และจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องตามความพร้อมของชุมชน มีกระบวนการจัดการองค์ความรู้และระบบการเรียนรู้ของชุมชนอย่างเป็นขั้นตอน มีเครือข่ายการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกชุมชน มีกระบวนการพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์แก่ชุมชนในการนำไปสู่การพึ่งตนเอง รวมทั้งการสร้างภูมิคุ้มกันให้ชุมชนพร้อมเผชิญการเปลี่ยนแปลง

(2) การสร้างความมั่นคงของเศรษฐกิจชุมชน เน้นการผลิตเพื่อการบริโภคอย่างพอเพียงภายในชุมชน สนับสนุนให้ชุมชนมีการรวมกลุ่มในรูปแบบสหกรณ์ กลุ่มอาชีพ สนับสนุนการนำภูมิปัญญาและวัฒนธรรมท้องถิ่นมาใช้ในการสร้างสรรค์คุณค่าของสินค้าและบริการและสร้างความร่วมมือกับภาคเอกชนในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ที่มีการจัดสรรประโยชน์อย่างเป็นธรรมแก่ชุมชน ส่งเสริมการร่วมลงทุนระหว่างเครือข่ายองค์กรชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รวมทั้งสร้างระบบบำเพ็จวิสาหกิจชุมชนควบคู่กับการพัฒนาความรู้ด้านการจัดการ การตลาด และทักษะในการประกอบอาชีพ

(3) การสนับสนุนให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรมและการกระจายผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นธรรม โดยส่งเสริมการแข่งขันการประกอบธุรกิจในระบบได้อย่างเสรีและเป็นธรรม การกระจายการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานไปสู่ภูมิภาคอย่างสมดุลและเป็นธรรม เพิ่มประสิทธิภาพและความครอบคลุมของการให้บริการของระบบการเงินฐานรากให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานรากให้สามารถสนับสนุนการพัฒนาศักยภาพชุมชนและเศรษฐกิจฐานราก ด้วยการเพิ่มขีดความสามารถบุคลากรให้สามารถในการบริหารจัดการเงินทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพพัฒนาองค์กรการเงินชุมชนให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล และใช้สถาบันการเงินเฉพาะกิจเป็นกลไกในการระดมทุน รวมทั้งดำเนินนโยบายการคลัง เพื่อส่งเสริมการกระจายรายได้ด้วยการกระจายอำนาจการจัดเก็บภาษี การจัดทำงบประมาณ การเบิกจ่าย และการก่อหนี้ภายใต้กรอบการรักษาวินัยทางการคลัง

- พัฒนابนฐานความหลากหลายทางชีวภาพและการสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับ

(1) การรักษาฐานทรัพยากรและความสมดุลของระบบนิเวศ เพื่อรักษาสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์ โดยพัฒนาระบบฐานข้อมูลและสร้างองค์ความรู้ ส่งเสริมสิทธิชุมชนและการมีส่วนร่วมในการจัดการทรัพยากร ตลอดจนพัฒนาระบบการจัดการร่วมเพื่ออนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ โดยเฉพาะการดูแลทรัพยากรธรรมชาติหลัก ได้แก่ ดิน น้ำ ป่าไม้ ทรัพยากรทะเลและชายฝั่ง ทรัพยากรแร่ การแก้ปัญหาความขัดแย้งอย่างสันติวิธีรวมทั้งการป้องกันภัยพิบัติ

(2) การสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและการพัฒนาที่ยั่งยืน โดยการปรับแบบแผนการผลิตและพฤติกรรมบริโภคไปสู่การผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เพื่อลดผลกระทบต่อฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยใช้กลไกทางเศรษฐศาสตร์ด้านการเงินและการคลัง และการสร้างตลาดสินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการเพื่อลดมลพิษและควบคุมกิจกรรมที่จะส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิต โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการกำจัดมลพิษขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมีกลไกกำหนดจุดยืนต่อพันธกรณีและข้อตกลงระหว่างประเทศ

(3) การพัฒนาคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น เป็นการวางพื้นฐานเพื่อนำไปสู่การพัฒนาระบบความหลากหลายทางชีวภาพในระยะยาว โดยใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางสำคัญ เริ่มจากการจัดการองค์ความรู้และสร้างภูมิคุ้มกัน ส่งเสริมการใช้ความหลากหลาย

ทางชีวภาพในการสร้างความมั่นคงของภาคเศรษฐกิจท้องถิ่นชุมชน รวมทั้งพัฒนาขีดความสามารถและสร้างนวัตกรรมจากทรัพยากรชีวภาพที่เป็นเอกลักษณ์ของประเทศ

- เสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการประเทศ มุ่งเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคมอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับ

(1) การเสริมสร้าง และพัฒนาวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาล ให้เป็นส่วนหนึ่งของวิถีการดำเนินชีวิตในสังคมไทย โดยสร้างกระบวนการเรียนรู้ ปลุกฝังจิตสำนึก ค่านิยมวัฒนธรรมประชาธิปไตยและธรรมาภิบาลแก่เยาวชน และประชาชนทุกระดับอย่างต่อเนื่องจริงจัง พร้อมทั้งพัฒนาภาวะความเป็นผู้นำประชาธิปไตยที่มีคุณธรรม จริยธรรม และธรรมาภิบาล ในสังคมทุกระดับเพื่อให้เป็นแบบอย่างที่ดีในสังคม ตลอดจนวางรากฐานกระบวนการประชาธิปไตยโดยให้ประชาชนมีส่วนร่วมอย่างแท้จริงและเพิ่มประสิทธิภาพกลไกและกระบวนการตรวจสอบการใช้อำนาจรัฐและการเมืองให้เข้มแข็งเป็นอิสระมากขึ้น

(2) เสริมสร้างความเข้มแข็งของภาคประชาชนให้สามารถเข้าร่วมในการบริหารจัดการประเทศ โดยส่งเสริมให้ประชาชนเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียม เพื่อสร้างความเป็นธรรม สร้างความสมดุล และร่วมในกระบวนการบริหารจัดการประเทศให้เกิดความเป็นธรรมและความโปร่งใสในการพัฒนาประเทศ เสริมสร้างความเข้มแข็ง และสร้างเครือข่ายการทำงานของกลไกตรวจสอบภาคประชาชน เพื่อติดตามตรวจสอบการใช้อำนาจของภาครัฐได้อย่างเข้มแข็งมีประสิทธิภาพ

(3) สร้างภาคราชการที่มีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล เน้นการบริการแทนการกำกับควบคุม และทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนา เน้นการพัฒนาประสิทธิภาพและความคุ้มค่าในการปฏิบัติการกิจด้วยการปรับบทบาทโครงสร้างและกลไกการบริหารจัดการภาครัฐและรัฐวิสาหกิจให้มีประสิทธิภาพ ทันสมัย ลดการบังคับควบคุม คำนึงถึงความต้องการของประชาชนและทำงานร่วมกับหุ้นส่วนการพัฒนาเพิ่มบทบาทภาคเอกชนในกิจการของรัฐและรัฐวิสาหกิจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพการให้บริการสาธารณะ และลดภาระการลงทุนของภาครัฐ ตลอดจนพัฒนากลไกการกำกับดูแลที่เข้มแข็งเพื่อให้เกิดการแข่งขันที่เป็นธรรม โปร่งใสโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศและคุ้มครองผู้ใช้บริการ โดยดำเนินการควบคู่ไปกับการปลุกฝังจิตสำนึกข้าราชการให้ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม การรับผิดชอบต่อส่วนรวม การพร้อมรับการตรวจสอบจากภาคประชาชนและยึด/ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารอย่างเคร่งครัด

(4) การกระจายอำนาจการบริหารจัดการประเทศสู่ภูมิภาค ท้องถิ่น และชุมชนเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง โดยพัฒนาศักยภาพ และกระจายอำนาจการตัดสินใจให้ท้องถิ่นมีบทบาทสามารถรับผิดชอบในการบริหารจัดการบริการสาธารณะ ตลอดจนแก้ไขปัญหาที่ตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ และสามารถสร้างความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคมให้แก่ท้องถิ่นอย่างแท้จริงพร้อมทั้งเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง

(5) ส่งเสริมภาคธุรกิจเอกชนให้เกิดความเข้มแข็ง สุจริต และมีธรรมาภิบาล โดยมีมาตรการส่งเสริมและสร้างแรงจูงใจให้ธุรกิจเอกชนทั้งที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ และธุรกิจเอกชนทั่วไป

เป็น “บรรษัทภิบาล” เพิ่มมากขึ้น สร้างจิตสำนึกในการประกอบธุรกิจอย่างซื่อสัตย์ยุติธรรมต่อผู้บริโภค และเป็นธรรมกับธุรกิจคู่แข่ง พร้อมทั้งยึดมั่นในความรับผิดชอบต่อสังคม แบ่งปันผลประโยชน์คืนสู่สาธารณะ ตลอดจนสนับสนุนสถาบันวิชาชีพธุรกิจประเภทต่าง ๆ ให้มีบทบาทในการสร้างธรรมาภิบาล แก่ภาคธุรกิจมากขึ้น

(6) การปฏิรูปกฎหมาย กฎระเบียบ และขั้นตอน กระบวนการเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมเพื่อสร้างความสมดุลในการจัดสรรประโยชน์จากการพัฒนา ด้วยการเปิดโอกาสให้ภาคีและกลุ่มต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและตรากฎหมายเพื่อประสานประโยชน์ของภาคส่วนต่าง ๆ ให้เสมอภาคและมีความสมดุล โดยการปฏิรูปกฎหมายเพื่อสร้างความเป็นธรรมทางเศรษฐกิจ ลดการใช้ดุลพินิจของข้าราชการและเจ้าหน้าที่ รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งของกลไกการบังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจ เพื่อสร้างความเป็นธรรมต่อผู้ประกอบการขนาดเล็กและผู้ประกอบการใหม่

(7) การรักษาและเสริมสร้างความมั่นคงเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการประเทศสู่ดุลยภาพและความยั่งยืน โดยการพัฒนาศักยภาพ บทบาท และภารกิจของหน่วยงานด้านการป้องกันประเทศ ความมั่นคง และการรักษาความสงบเรียบร้อย ให้มีประสิทธิภาพมีความพร้อมในการป้องกันประเทศและตอบสนองต่อภัยคุกคามในทุกรูปแบบสถานการณ์ได้ฉับไว พร้อมทั้งผนึกพลังร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ดำเนินการป้องกันและพัฒนาประเทศให้สามารถพิทักษ์รักษาเอกราช สถาบันพระมหากษัตริย์ ผลประโยชน์ของชาติ และการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข รวมทั้งสามารถสร้างความมั่นคงของประชาชนและสังคม ให้มีความอยู่รอดปลอดภัยโดยยึดหลักธรรมาภิบาลในทุกระดับ

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 ได้ส่งผลถึงการพิจารณาปรับยุทธศาสตร์จังหวัด เนื่องจากยังมีปัญหาในเชิงภารกิจหน้าที่ของจังหวัดเกี่ยวกับบทบาทของจังหวัดต่อยุทธศาสตร์จังหวัด มีขอบเขตน้อยเพียงใด เพราะแนวทางในการพัฒนาผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็น CEO แบบเดิมจะต้องรับผิดชอบในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์จังหวัดทุกด้าน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การปกครองแต่แนวทางดังกล่าวอาจจะไม่เหมาะสมที่จะใช้กับระบบราชการ เพราะการที่จะทำเช่นนั้นจังหวัดต้องเป็น Business Unit ของรัฐบาล ต้องวัดผลได้ มีงบประมาณของตนเอง มีงบประมาณของตนเองและผู้ว่าราชการจังหวัดต้องมีอำนาจหน้าที่ในทุกด้าน แต่ในปัจจุบันหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดยังไม่ครอบคลุม รัฐบาลนี้จึงเห็นสมควรให้ปรับลดบทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดให้อยู่ในสภาพตามความเป็นจริงตามอำนาจหน้าที่ที่ผู้ว่าราชการจังหวัดรับผิดชอบโดยตรง แต่การบริหารแบบบูรณาการนั้นยังคงอยู่ แนวทางของยุทธศาสตร์จังหวัดจึงจะต้องมีการปรับปรุงขอบเขตให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาล คือ การสร้างความอยู่ดีมีสุขให้เกิดขึ้นในระดับชุมชน ยุทธศาสตร์จังหวัดจึงเปลี่ยนเป็น “ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขจังหวัด” ซึ่งจะเน้นในเรื่องของโครงการที่จังหวัดสามารถ

รับผิดชอบดำเนินการได้เอง และให้ความสำคัญกับกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนและภาคประชาชนในการจัดทำยุทธศาสตร์จังหวัดโดยมีเป้าหมายอยู่ที่ชุมชนและครอบครัว

ยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขประกอบด้วย 5 ด้าน ซึ่งรองนายกรัฐมนตรีโฆสิต ปั้นเปี่ยมรัษฎ์ได้อธิบายไว้ดังนี้

(1) ด้านการสงเคราะห์ เน้นการให้การสงเคราะห์แก่ผู้ด้อยโอกาส หรือครอบครัวยากจนที่ต่ำกว่าระดับมาตรฐานในชุมชนในการจัดให้ทุนการศึกษา และการสงเคราะห์ด้านการพัฒนาอาชีพระยะสั้น ที่เห็นผลทันตาและสอดคล้องกับความต้องการของตลาด

(2) ด้านเศรษฐกิจพอเพียง เน้นการพัฒนาการเกษตรให้เป็นไปตามแนวทางเกษตรทฤษฎีใหม่ สำหรับเกษตรกรที่ยากจน

(3) ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เน้นบทบาทชุมชนในการบริหารจัดการ ในส่วนนี้จะต่างกับการเป็นผู้รับ เพราะการช่วยตัวเอง ดูแลตนเอง จะทำให้ประชาชนจะรู้สึกว่าเป็นผู้กุมชะตาชีวิต ซึ่งเป็นวิธีการที่ถูกต้อง การให้คนเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการโดยผ่านกระบวนการเรียนรู้จากประสบการณ์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติต้องมีความต่อเนื่อง ต้องใช้ความพากเพียร เพราะหากชุมชนมีความเลื่อมโทรมก็เป็นหนทางไปสู่ความตายไม่ใช่ความเจริญ

(4) ด้านผลิตภัณฑ์ชุมชน เน้นการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีภูมิตั้งในตลาด โดยมีเป้าหมายอยู่ที่ผู้ประกอบการวิสาหกิจชุมชนขนาดย่อมและชุมชนที่มีความสามารถให้มีความสามารถในการแข่งขันสำหรับผลิตภัณฑ์ชุมชน ไม่ใช่ว่าทุกชุมชนต้องมี แต่จะเป็นการเชื่อมโยงตลาดและเอกลักษณ์ท้องถิ่น

(5) ด้านการบริการประชาชน เน้นการพัฒนาบริการประชาชนทั้งที่จังหวัด/อำเภอ/หน่วยปกครองส่วนท้องถิ่น ตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ.2546 เช่น การจัดตั้งเคาน์เตอร์บริการของรัฐ การจัดตั้งศูนย์บริการร่วมอำเภอขึ้น ซึ่งเป็นตัวแบบที่สำนักงาน ก.พ.ร. ร่วมกับกรมการปกครองดำเนินการและการจัดตั้งศูนย์บริการร่วม

จากการทบทวนระบบราชการที่ได้เริ่มให้จังหวัดเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์พื้นที่ ขณะที่ยังนโยบายยังถูกกำหนดจากส่วนกลางเพื่อสร้างประชานิยม พบว่าไม่สอดคล้องกับปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง” ทุกจังหวัดจึงต้องปรับแผนยุทธศาสตร์จังหวัดให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุขจังหวัด เชื่อมโยงกับตัวชี้วัด ตามคำรับรองการปฏิบัติราชการของจังหวัดประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2550 เน้นทางด้านสังคมและชุมชนมากขึ้น และเน้นที่ตัวชี้วัดซึ่งเป็นผลลัพธ์ที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของผู้ว่าราชการจังหวัด ทำให้บทบาทของผู้ว่าราชการจังหวัดเปลี่ยนจาก CEO มาเป็นบทบาทในสองมิติ คือ

- บทบาทในฐานะผู้ประสานงานส่วนภูมิภาค โดยบูรณาการและประสานความร่วมมือกับส่วนราชการในภูมิภาค เพื่อจัดให้มีการเชื่อมโยงประสานงานภายในจังหวัดให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

- บทบาทในฐานะผู้ว่าราชการจังหวัด โดยการบริหารจัดการและดูแลชุมชนและองค์กรในท้องถิ่นให้เข้มแข็ง และแก้ไขปัญหาทางสังคม ซึ่งมีการกิจที่เน้นหนักในกิจกรรม หรือโครงการที่

ผู้ว่าราชการจังหวัดสามารถประสานและบริหารจัดการเองได้ โดยมีเป้าหมายที่มีความอยู่ดีมีสุขของประชาชนภายใต้ปรัชญา “เศรษฐกิจพอเพียง”

3.1.4 นโยบายการพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์จังหวัด

วิสัยทัศน์ จังหวัดแพร่ ที่นำมาเป็นนโยบายการพัฒนาจังหวัด

“เมืองแพร่ที่น่าอยู่ ผู้มีวิถีชีวิต ถิ่นนา ประชาเป็นสุข”

ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดแพร่ (พ.ศ.2553-2556)

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
1. ยุทธศาสตร์ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต	1.1 การแก้ไขปัญหาและจัดการความยากจน (1.1.1) ส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง (1.1.2) ขับเคลื่อนและพัฒนาการแก้ไขปัญหา และความ ต้องการของชุมชนตามยุทธศาสตร์อยู่ดีมีสุข นำไปสู่การพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน (1.1.3) ส่งเสริม และพัฒนาอาชีพให้มีความมั่นคงและยั่งยืน 1.2 ส่งเสริมสุขภาวะดีถ้วนหน้า 1.3 ส่งเสริมการศึกษา คุณธรรมจริยธรรม ในทุกบริบทของระบบการศึกษา 1.4 การสนับสนุน ให้โอกาสการเข้าถึงบริการของรัฐด้วยความ เป็นธรรม
2. ยุทธศาสตร์การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน	2.1 อนุรักษ์ พื้นฟูพื้นที่ป่าอนุรักษ์ บริหารจัดการพื้นที่ป่า และทรัพยากรธรรมชาติ เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด 2.2 พัฒนาและบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดิน ให้มีคุณภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด 2.3 บริหารจัดการสภาพแวดล้อมให้เกิดความสมดุลไม่เกิดมลภาวะที่เป็นอันตราย ต่อประชาชน 2.4 การปลูกจิตสำนึกการใช้พลังงานอย่างประหยัดและคุ้มค่า ส่งเสริมการใช้และเพิ่มพลังงานทางเลือกทดแทน 2.5 ปลูกจิตสำนึก และรณรงค์เพื่อป้องกัน แก้ไขมลภาวะ โลกร้อน

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
3. ยุทธศาสตร์ความมั่นคงและความปลอดภัยในชีวิต ทรัพย์สิน และการอำนวยความสะดวก ยุติธรรมเบื้องต้น	3.1 ปรับปรุงและพัฒนาระบบและมาตรการด้านความมั่นคงภายใน 3.2 การป้องกันและควบคุมอาชญากรรม ภัยพิบัติ และปัญหาเด็กเยาวชน 3.3 การป้องกันควบคุมการแพร่ระบาดของสิ่งเสพติด 3.4 การจัดระบบและสร้างมาตรการการป้องกันควบคุมอุบัติเหตุ อุบัติภัย 3.5 ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย และภัยธรรมชาติ 3.6 การป้องกันและสร้างภูมิคุ้มกันไม่ให้เกิดการล่วงละเมิดสิทธิมนุษยชน 3.7 ส่งเสริมกระบวนการยุติธรรมชุมชน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์	4.1 การพัฒนาประสิทธิภาพ ศักยภาพ เพิ่มขีดความสามารถ คุณธรรมและจริยธรรมบุคลากรทุกช่วงวัย และทุกอาชีพ 4.2 คุ้มครองดูแลและพิทักษ์สิทธิผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ให้เป็นธรรมและทั่วถึง และสามารถพึ่งตนเองได้ อยู่ในสังคมได้อย่างเท่าเทียมและมีศักดิ์ศรี
5. ยุทธศาสตร์อนุรักษ์สืบสานวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น	5.1 ศึกษา อนุรักษ์ พัฒนา สืบสาน พัฒนา แหล่งเรียนรู้ ด้านศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น 5.2 ส่งเสริม เรียนรู้ สืบทอดวิถีชีวิต และภูมิปัญญาท้องถิ่นในการดำรงชีวิต 5.3 เพิ่มคุณค่า และมูลค่า วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น 5.4 บริหารจัดการวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น
6. ยุทธศาสตร์เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน	6.1 Logistics & Supply Chain พัฒนาเชื่อมโยงโครงข่ายการคมนาคมเพื่อรองรับและอำนวยความสะดวกทางการค้า ส่งเสริมและพัฒนาธุรกิจให้บริการ Logistics แบบครบวงจร

ประเด็นยุทธศาสตร์	กลยุทธ์
	6.2 พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยว 6.3 พัฒนาการเกษตรและเกษตรอุตสาหกรรม หัตถกรรม อุตสาหกรรม เพื่อการค้าในประเทศและส่งออก 6.4 ส่งเสริมการวิเทศสัมพันธ์และทักษะภาษาต่างประเทศ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ และรองรับการแข่งขัน 6.5 พัฒนาและเชื่อมโยงเครือข่ายระบบสารสนเทศและการสื่อสาร เพื่อเพิ่มขีดความสามารถและรองรับการแข่งขัน 6.6 ประชาสัมพันธ์ และดำเนินการด้านตลาดเพิ่มเพิ่มขีดความสามารถและเชื่อมโยงการตลาดส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรด้านการตลาด 6.7 ส่งเสริมและยกระดับคุณภาพผู้ประกอบการ และทักษะฝีมือแรงงาน

นโยบายการพัฒนาของผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า

1. นโยบายด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค และสาธารณูปการ

- 1.1 พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางคมนาคมภายในท้องถิ่น รวมทั้งการประสานขอรับงบประมาณจากหน่วยงานอื่นในการพัฒนาเส้นทางคมนาคม
- 1.2 พัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำและระบบการจัดการน้ำ สำหรับการอุปโภค และบริโภค รวมทั้งแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร
- 1.3 พัฒนาและปรับปรุงอาคารสถานที่สำหรับการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้ง เพื่อความสะดวกในการให้บริการแก่ประชาชน

2. นโยบายด้านการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและนันทนาการ

- 2.1 ส่งเสริมการจัดการเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับเด็กเล็กก่อนวัยเรียนให้มีประสิทธิภาพ (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก)
- 2.2 ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมที่เป็นการให้ความรู้และเพิ่มทักษะการเรียนรู้สำหรับเด็ก
- 2.3 สนับสนุนโครงการอาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) ให้แก่สถานศึกษาในชุมชน
- 2.4 ส่งเสริมกิจกรรมทางด้านศาสนา งานรัฐพิธี ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นให้มีการสืบสานต่อไป

- 2.5 ส่งเสริมกิจกรรมด้านกีฬาและนันทนาการของชุมชน และองค์กรต่างๆ เพื่อเสริมสร้างให้ประชาชน มีสุขภาพที่แข็งแรง

3. นโยบายด้านสาธารณสุข ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- 3.1 สนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ให้สถานอนามัย 2 แห่ง เพื่อให้มีการปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ
- 3.2 ส่งเสริมและพัฒนาด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนในด้านการควบคุมและเฝ้าระวังโรคภัยต่างๆ
- 3.3 ส่งเสริมให้มีการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. นโยบายด้านเศรษฐกิจและสังคม

- 4.1 สนับสนุนและส่งเสริมกลุ่มอาชีพต่างๆ ให้มีความเข้มแข็ง โดยการพัฒนาองค์ความรู้ที่เกี่ยวกับการประกอบอาชีพให้แก่ประชาชน เช่น การฝึกอบรมกลุ่มอาชีพต่างๆ
- 4.2 ร่วมมือและประสานงานกับหน่วยงานอื่นในการพัฒนาอาชีพเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในท้องถิ่น
- 4.3 ส่งเสริมกิจกรรมการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อสร้างความสามัคคีในสังคมและชุมชน

5. นโยบายด้านการบรรเทาสาธารณภัย

- 5.1 สนับสนุนให้มีการฝึกอบรมอาสาสมัครป้องกันภัยฝ่ายพลเรือน เพื่อให้มีบุคลากรในการช่วยเหลือเมื่อเกิดสาธารณภัย
- 5.2 สนับสนุนให้มีเครื่องมือเครื่องใช้ เพื่อให้การปฏิบัติงานด้านการบรรเทาสาธารณภัยมีประสิทธิภาพ

6. นโยบายด้านการบริหารจัดการ

- 6.1 สนับสนุนให้บุคลากรขององค์กร สมาชิกสภา อบต. และคณะผู้บริหาร อบต. มีความรู้และมีประสบการณ์เพิ่มขึ้น เช่น การส่งเสริมด้านการศึกษา การอบรม การทัศนศึกษาดูงาน เป็นต้น

3.2 ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา

3.2.1 ปัญหาความต้องการของประชาชน

สภาพปัญหา

1. ปัญหาการผลิต การตลาด รายได้และการมีงานทำ

1. แนวโน้มราคาพืชผลตกต่ำ โดยเฉพาะข้าวโพด ต้องการการรับประกันราคาพืชผล
2. ปัญหาไม่มีเงินทุนสำหรับเกษตรกรในการประกอบการตามอาชีพที่ตนถนัด
3. การเพาะปลูกพืชผลการเกษตร ไม่ได้ผลเพราะขาดแหล่งน้ำอย่างเพียงพอ ทำให้รายได้ไม่พอเพียง
4. อาชีพทำนาและการเกษตรอื่น มีรายได้น้อย เนื่องจากพื้นที่ทางการเกษตรจำกัด

5. ทักษะงานฝีมือ ท้องถิ่นขาดการพัฒนาและขยายผลโดยเฉพาะเจ้าหน้าที่เกี่ยวข้องไม่มีในด้านนี้โดยตรง

6. การจัดการด้านการบริหารภายในกลุ่ม และการจัดการตลาดไม่ทั่วถึงทุกกลุ่ม และไม่มีการจัดเก็บข้อมูลเพื่อเป็นฐานข้อมูลวางแผนพัฒนา

2. ปัญหาน้ำกินน้ำใช้เพื่อการเกษตร

1. ขาดแหล่งน้ำใหม่และการปรับปรุงแหล่งกักเก็บน้ำเดิมในพื้นที่ทางการเกษตร
2. ขาดแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคการเกษตร

3. ปัญหาโครงสร้างพื้นฐาน (ปัญหาด้านคมนาคม, น้ำ, ไฟ ฯลฯ)

1. การคมนาคมระหว่างหมู่บ้านบางเส้นบางช่วงและภายในชุมชนยังไม่สะดวก
2. คาดลำเหมืองส่งน้ำเพื่อการเกษตรมีไม่ทั่วถึง และชำรุด
3. ขาดแหล่งน้ำ สำหรับกักเก็บน้ำไว้เพื่อการเกษตรอย่างเพียงพอ
4. แหล่งน้ำสะอาดสำหรับอุปโภค-บริโภค ประปามีไม่เพียงพอ
5. การสื่อสารด้านโทรศัพท์สาธารณะในหมู่บ้าน ไม่เพียงพอ
6. ไฟฟ้าสาธารณะในหมู่บ้าน ตามตรอก ซอย ยังไม่ทั่วถึง จำนวนมาก

4 ปัญหาสาธารณสุขและการอนามัย

1. การวางแผนชุมชน การจัดบ้านเรือนที่อยู่อาศัยไม่เป็นระเบียบไม่ถูกสุขลักษณะเท่าที่ควร

2. ศูนย์สาธารณสุขขาดความเข้มแข็งไม่มีแหล่งเผยแพร่ความรู้แก่ราษฎรในหมู่บ้านอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

3. ราษฎรให้ความสนใจสุขภาพตนเองน้อยขาดความรู้ด้านสุขอนามัยที่ดี
4. การจัดสรรงบประมาณด้านสาธารณสุขการอนามัยยังจำกัด
5. สถานที่ออกกำลังกายของชุมชนมีจำกัดไม่ทั่วถึง
6. ขาดการส่งเสริมความรู้แก่มารดาในการเลี้ยงดูเด็กให้มีสุขอนามัยที่ถูกต้อง

5 ปัญหาความรู้เพื่อปรับปรุงคุณภาพชีวิต/การศึกษา

1. ผู้ปกครองบางครัวเรือนไม่มีทุนและไม่ให้ความสำคัญต่อการศึกษาของบุตรเท่าที่ควร
2. บุคลากรทางการศึกษา มีไม่เพียงพอ
3. การจัดสรรงบประมาณการให้ความรู้ด้านคุณภาพชีวิตแก่ประชาชนมีไม่เพียงพอ
4. เด็กนักเรียนไม่ได้รับอาหารเสริม (นม) และอาหารกลางวัน ได้ครบทุกระดับและทุกคน
5. โรงเรียนขาดงบประมาณในการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในทางการศึกษา
6. ขาดการส่งเสริมรณรงค์การอนุรักษ์วัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่นที่มีมาแต่ดั้งเดิม
7. ปัญหาการทะเลาะวิวาทในกลุ่มเยาวชน วัยรุ่น เริ่มรุนแรงขึ้น
8. ขาดมาตรการรักษาความสงบภายในและมาตรการทางการจราจรชุมชนที่ชัดเจน

6. ปัญหาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

1. แหล่งน้ำธรรมชาติตื้นเขิน ขาดการบำรุงรักษา ทั้งหน่วยงานภาครัฐและชุมชน

2. มาตรการป้องกันและปราบปรามการตัดไม้ทำลายป่าขาดการมีส่วนร่วมจากชุมชน
3. ที่ทำกินของเกษตรกรมีจำกัดและน้อยลงทำให้ราษฎรบุกรุกพื้นที่ป่าสงวน ที่สาธารณะประโยชน์ที่รกร้างว่าเปล่ามากขึ้น ขาดการตรวจสอบอย่างจริงจัง
4. กิจกรรมการพัฒนาป่าเสื่อมโทรม เพื่อปลูกป่าทดแทนขาดการมีส่วนร่วมจากชุมชน
5. ปัญหาการกัดเซาะตลิ่งตามแม่น้ำ ลำคลอง เหมือง ไม่ได้รับการแก้ไขจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างรวดเร็ว
6. ปัญหาการจัดเก็บขยะและแหล่งทิ้งขยะในหมู่บ้าน ไม่ถูกสุขลักษณะ
7. **ปัญหาการบริหารและการจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล**
 1. สมาชิกสภาฯ ยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ ของตนเองอย่างชัดเจน
 2. การขาดการประชาสัมพันธ์เสียงตามสาย ป้ายประชาสัมพันธ์แต่ละหมู่บ้านและกิจกรรมที่ อบต. ดำเนินการ เนื่องจาก อบต. ยังไม่มีศูนย์ประชาสัมพันธ์ของ อบต.
8. **ปัญหาด้าน อื่น ๆ**
 1. การจัดสรรงบประมาณให้ความช่วยเหลือเด็กด้วยโอกาสทางการศึกษายังไม่เพียงพอ
 2. การป้องกันบรรเทาสาธารณภัยต่าง ๆ ยังขาดเครื่องมือเครื่องใช้เพื่อดำเนินการ
 3. ปัญหาประชาชนไม่เข้าใจผลดีของการเสียภาษี

ความต้องการของประชาชน

1. **ความต้องการด้านการผลิต การตลาด รายได้และการมีงานทำ**
 1. ต้องการเงินทุนหมุนเวียนกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ให้มากขึ้น
 2. จัดให้มีตลาดกลางควบคุมราคาผลผลิต/ราคากลางรับซื้อผลผลิตทางการเกษตร
 3. สร้างอาชีพเสริมเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชน
2. **ความต้องการด้านน้ำ เพื่ออุปโภคบริโภคและการเกษตร**
 1. สร้างอ่างเก็บน้ำเพื่อกักเก็บน้ำไว้ใช้ในฤดูแล้ง
 2. สร้างระบบประปา และถังเก็บน้ำภายในหมู่บ้านให้ถูกต้องตามหลักอนามัยและเพียงพอ
 3. จัดระบบชลประทานขนาดเล็กและสร้างคลองส่งน้ำคอนกรีต
 4. สร้างฝายน้ำล้นกั้นลำน้ำ
3. **ความต้องการด้านโครงสร้างพื้นฐาน**
 1. ต้องการถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ภายในหมู่บ้าน
 2. สร้างถนนมาตรฐานเชื่อมระหว่างหมู่บ้าน ตำบล
 3. การมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง แต่ไม่มีเอกสารสิทธิ์
 4. ขยายเขตไฟฟ้าให้ทุกครัวเรือนมีไฟฟ้าใช้
 5. การมีระบบโทรคมนาคมใช้ในหมู่บ้านอย่างทั่วถึง
 6. การติดตั้งไฟสาธารณะในถนน ตรอก ซอก ซอย ที่จำเป็น

4. ความต้องการด้านสาธารณสุขและการอนามัย

1. จัดให้มีอาหารกลางวัน และอาหารเสริม (นม) แก่เด็กในโรงเรียน
2. การอบรมให้ความรู้สุขภาพอนามัยในครัวเรือน
3. จัดให้มีการส่งเสริมสุขภาพการควบคุมป้องกันโรคติดต่อแก่ประชาชนทั่วไปอย่างทั่วถึง

4. ความต้องการด้านความรู้เพื่อการปรับปรุงคุณภาพชีวิต

5. ส่งเสริมการศึกษาในชุมชนในรูปแบบศูนย์การเรียนรู้ชุมชน
6. ส่งเสริมการศึกษานอกระบบ เช่น กศน. การฝึกอาชีพระยะสั้น
7. ส่งเสริม/พัฒนาศูนย์เด็กเล็กในตำบล และสร้าง/ซ่อมแซมศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
8. จัดการแข่งขันกีฬาประจำตำบล
9. สร้างลานกีฬา

5. ความต้องการด้านทรัพยากรธรรมชาติ

1. การให้ความรู้การอนุรักษ์ดิน น้ำ ป่าไม้ การป้องกันรักษาป่าไม้และจัดตั้งกลุ่มอนุรักษ์ต่าง ๆ
2. การรักษาแหล่งน้ำลำธารต่าง ๆ และอนุรักษ์พันธุ์ปลาธรรมชาติแม่น้ำ
3. การแนะนำและให้ความรู้ในการกำจัดขยะที่ถูกต้อง
4. การจัดการป่าชุมชน และป่าอนุรักษ์

5. ความต้องการด้านการบริหารและจัดการขององค์การบริหารส่วนตำบล

6. ด้านงบประมาณ จัดสรรให้ทั่วถึงและเป็นธรรมตรงกับความต้องการของประชาชน
7. ด้านบุคลากร พัฒนาให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น
8. แก้ไขปัญหาได้รวดเร็ว มีความโปร่งใสถูกต้อง
9. มีส่วนร่วมในการร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมตัดสินใจปัญหาต่าง ๆ

6. ความต้องการด้านอื่น ๆ

1. พัฒนาศักยภาพกลุ่มอาชีพและองค์กรต่าง ๆ ในตำบล
2. พัฒนาขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น
3. ต้องการมีจุดศูนย์กลางในการจำหน่ายผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ของตำบล
4. มีความก้าวหน้าไกลทางการเมือง เศรษฐกิจและสังคม
5. เสริมสร้างพัฒนาคุณธรรม และจริยธรรม
6. ส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาสถานที่ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยว

ประเด็นการพัฒนา ตามนโยบายที่เป็นภารกิจหน้าที่

1. ส่งเสริมให้ราษฎร ผู้ว่างงาน ให้มีอาชีพ มีความรู้ในด้านการเกษตรแบบใหม่ เพื่อสร้างรายได้ให้เพียงพอเลี้ยงครอบครัวมีความสุขตามหลักเศรษฐกิจแบบพอเพียง
2. ส่งเสริมพัฒนาให้มีระบบส่งน้ำ แหล่งกักเก็บน้ำ ฝายน้ำล้น ขุดลอกคูคลองต่าง ๆ เพื่อการเกษตรได้อย่างทั่วถึง

3. จัดให้มีระบบไฟฟ้า ประปา ถนน ทั่วทุกหนแห่ง
4. ส่งเสริมให้ราษฎรมีความรู้ด้านป้องกันการแพร่กระจายโรคเอดส์
5. ให้มีระบบสาธารณสุขปโภคครบครันในหมู่บ้าน
6. แก้ไขป้องกันการติดยาเสพติด
7. ส่งเสริมให้ความรู้แก่ประชาชนในระบอบประชาธิปไตย
8. พัฒนาและปรับปรุงให้มีสถานที่ในการปฏิบัติงานของตำบล
9. ส่งเสริมการระดมเงินทุนจากแหล่งอื่น ๆ เพื่อการพัฒนาอาชีพราษฎร
10. จัดให้มีสถานติดตั้งป้ายข้อมูล ข่าวสาร ตลอดจนใช้เป็นแหล่งเผยแพร่ความรู้แก่ราษฎร

ลำดับความสำคัญของปัญหา

1. ปัญหาด้านการผลิต การตลาด รายได้และการว่างงาน
2. ปัญหาด้านน้ำกินน้ำใช้เพื่ออุปโภค-บริโภค
3. ปัญหาด้านโครงสร้างพื้นฐาน
4. ปัญหาด้านสาธารณสุขและการอนามัย และด้านคุณภาพชีวิต
6. ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
7. ปัญหาด้านการบริหารและจัดการ อบต.
8. ปัญหาด้านอื่น ๆ

3.2.2 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ (SWOT ANALYSIS TECHNIC)

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ เพื่อประเมินสถานภาพการพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคตขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า

วิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Analysis)

จุดแข็ง (STRENGTH = S)

1. วิเคราะห์ด้านการบริหารราชการ

- มีการบริหารองค์การ ฯ เป็น 3 ส่วน คือ สภาองค์การ ฯ ผู้บริหาร และพนักงานส่วนตำบล โดยเฉพาะพนักงานส่วนตำบล มีการแบ่งงานออกเป็น 3 ส่วน เพื่อสะดวกในการบริหารงาน สำนักงาน และเพื่อสัมฤทธิ์ผลของงาน คือ สำนักงานปลัด ส่วนการคลัง ส่วนโยธา โดยมีขอบเขตความรับผิดชอบงานในหน้าที่ค่อนข้างหลากหลาย ซึ่งสามารถให้บริการประชาชนได้ในระดับหนึ่ง ตามศักยภาพในสถานที่ที่มีอยู่อย่างคับแคบ พนักงาน ลูกจ้างส่วนมากจะเป็นคนในท้องถิ่น จึงสามารถทราบปัญหาและทราบสถานที่ต่าง ๆ ในพื้นที่ได้อย่างดี

2. วิเคราะห์ข้อกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ

- กฎหมายท้องถิ่น ได้มีการตราข้อบัญญัติท้องถิ่นไว้ เพื่อกำหนดให้ประชาชนในท้องถิ่นปฏิบัติตามเพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อย และเพื่อป้องกันอันตรายทั้งปวงที่อาจเกิดขึ้น ตามภารกิจ

หน้าที่ที่ได้มอบหมายให้ปฏิบัติได้ ทั้งนี้การตราข้อบัญญัติท้องถิ่นนั้น ต้องอาศัยกฎหมายที่ให้อำนาจองค์กร ฯ ไว้เท่านั้น จึงจะสามารถตราข้อบัญญัติได้

3. วิเคราะห์บุคลากร

- บุคลากรที่ปฏิบัติงานสำนักและลูกจ้างที่ได้รับการถ่ายโอนตามภารกิจ ที่ปฏิบัติงานที่องค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 27 คน ซึ่งบุคลากรเหล่านี้มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานด้านวิชาชีพ และมีบุคลากรที่สำคัญอีกประเภทหนึ่ง คือ บุคลากรจากการมีส่วนร่วมของชุมชน คือ อสม. อปพร. ตำรวจชุมชน กรรมการหมู่บ้าน กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน และประชาคมหมู่บ้าน ซึ่งบุคลากรเหล่านี้เป็นบุคลากรที่มีความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบลทั้งสิ้น

4. วิเคราะห์งบประมาณ

- การจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายได้และรายจ่ายประจำปี ขององค์การบริหารส่วนตำบล เป็นลักษณะจำแนกตามแผนงาน แต่ละแผน ตามภารกิจ อำนาจหน้าที่ที่ต้องทำและอาจทำได้ ซึ่งเป็นสิ่งที่องค์การบริหารส่วนตำบล ต้องนำมาบริหาร ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย งบประมาณ ที่ได้รับอุดหนุนจากรัฐบาล จำนวนหนึ่งสามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนได้บ้าง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจำนวนงบประมาณที่ได้รับว่ามากน้อยเท่าใด

5. วิเคราะห์การประสานงานส่วนราชการ

- องค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลจากทางอำเภอและการประสานงานกับหน่วยงานอื่น จากกระทรวงต่าง ๆ ที่ปฏิบัติงานในอำเภอและจังหวัด เพื่อตอบสนองการดำเนินการจากส่วนกลาง และส่วนภูมิภาค ซึ่งมีเป้าหมายเดียวกัน คือ การแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน ความอยู่ดีกินดีของประชาชนเป็นสำคัญ งานส่วนใหญ่ขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงเน้นในส่วนของการสนับสนุนด้านข้อมูล และเอื้อเฟื้อสถานที่ตามที่ร้องขอ ตลอดจนบางครั้งอาจสนับสนุนงบประมาณให้บางส่วน เนื่องจากไม่มีบุคลากรที่มีความชำนาญเฉพาะด้าน

6. วิเคราะห์ทรัพยากร เครื่องมือ

- ในการบริหารกิจการ ขององค์การบริหารส่วนตำบล มีเครื่องมือเครื่องใช้เพียงพอต่อการปฏิบัติงานในขณะนี้ทั้งที่เป็นเทคโนโลยีสมัยใหม่ และเครื่องมืออื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติตามภารกิจหน้าที่

7. วิเคราะห์ระบบข้อมูล

- มีการจัดเก็บข้อมูลความจำเป็นพื้นฐานของครัวเรือน (จปฐ.) , (กชช 2 ค.) , ข้อมูลสถิติเพื่อการพัฒนา อบต. ภายใต้โครงการจัดทำระบบข้อมูลสถิติระดับท้องถิ่น และข้อมูลอื่น ๆ

วิเคราะห์ปัจจัยภายใน (Internal Analysis)

จุดอ่อน (Weakness = W)

1. ด้านการบริหารราชการ (Bureaucracy)

- โครงสร้างองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง มีการบริหารแยกออกเป็น 3 ส่วน คือ สภาพองค์การบริหารส่วนตำบล ผู้บริหาร และพนักงานส่วนตำบล โดยเฉพาะพนักงานส่วนตำบล มีการแบ่งงานออกเป็น 3 ส่วน เพื่อสะดวกในการบริหารงานสำนักงานและเพื่อสัมฤทธิ์ผลของงาน คือ สำนักงานปลัด อบต. ส่วนการคลัง ส่วนโยธา โดยมีขอบเขตความรับผิดชอบงานในหน้าที่ค่อนข้างหลากหลาย เนื่องจากตำแหน่งที่ตั้งไว้บางตำแหน่งบรรจุใหม่ ยังไม่มีประสบการณ์ในการทำงาน ทำให้ข้าราชการที่ปฏิบัติงานที่มีประสบการณ์มากกว่าทำหน้าที่หลายตำแหน่ง ซึ่งอาจทำให้เกิดความผิดพลาดได้ และทำให้งานล่าช้า ไม่ทันตามความต้องการแก้ไขปัญหาของชุมชนได้ทันที

2. ข้อกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ (Law)

- ทั้งส่วนของ อบต. เอง และของหน่วยงานที่ถ่ายโอนมีจำนวนมาก พนักงานผู้ปฏิบัติไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้ถูกต้องทั้งหมดได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้องทันต่อเหตุการณ์

3. บุคลากร (Personnel)

- ประสบการณ์การทำงานของพนักงานยังมีน้อย เมื่อเทียบกับภารกิจถ่ายโอนแล้ว ยังต้องเร่งพัฒนาการบริหารจัดการให้ทันสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นบุคลากรโครงการถ่ายโอนยังไม่ถ่ายโอนมาตามภารกิจ

- บุคลากร ทหารการเมือง ที่มีความสำคัญในท้องถิ่นถือเป็นผู้นำชุมชน/หมู่บ้าน เนื่องจากพื้นฐานทางความรู้ความสามารถและขาดการพัฒนาทางความคิด วิสัยทัศน์การพัฒนาที่จะนำมาใช้ในการบริหาร องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งถือเป็นจุดอ่อนที่ค่อนข้างแก้ยาก แม้ปัจจุบันกฎหมายพยายามแก้ไขให้ได้บุคลากรที่มีความรู้เข้ามาก็ตาม แต่ก็ยังให้โอกาสแก่ผู้ที่เป็นอยู่เดิมเข้ามา แม้ไม่มีความรู้ก็ตาม

4. งบประมาณ (Budget)

- มีงบประมาณเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลเอง ทำให้การบริหาร การพัฒนา และในการดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ได้สะดวก รวดเร็ว หากแต่งบประมาณที่ได้รับยังมีจำกัด จึงไม่สามารถสนองความต้องการแก้ไขปัญหาของชุมชนได้จริง ซึ่งบางโครงการใช้งบประมาณที่สูง จึงต้องขอสนับสนุนจากส่วนราชการอื่น ซึ่งก็มีข้อจำกัด

- การจัดทำร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายได้ รายจ่ายประจำปี ที่ผ่านมาการจัดทำงบประมาณเป็นไปในลักษณะเน้นโครงสร้างพื้นฐาน ไม่ได้มุ่งเน้น พัฒนาการศึกษา สุขภาพอนามัย สวัสดิการสังคมสงเคราะห์แก่ผู้ด้อยโอกาสและสิ่งแวดล้อมในนิเวศชุมชนเท่าที่ควร

5. การประสานงานส่วนราชการ (CO-Ordination)

- การประสานงานระหว่างส่วนราชการ ทั้งในพื้นที่ตำบล อำเภอ จังหวัด ยังขาดประสิทธิภาพ เนื่องจากไม่ได้รับความร่วมมือที่ดี เช่น การได้รับหนังสือต่าง ๆ ที่เป็นเรื่องเร่งด่วนล่าช้า เป็นต้น

6. ระบบข้อมูล (Data System)

- มีการจัดเก็บข้อมูล จปฐ. , กชช 2 ค. , ข้อมูลสถิติเพื่อการพัฒนา อบต. ภายได้โครงการจัดทำระบบข้อมูลสถิติระดับท้องถิ่น และข้อมูลอื่น ๆ ข้อมูลที่ได้ไม่อยู่บนพื้นฐานของความจริง หมายถึงไม่สมบูรณ์ไม่ครบ ผู้ให้ข้อมูลไม่ตอบตามความเป็นจริง ทดสอบแล้วข้อมูลขาดความน่าเชื่อถือ ขาดการจัดเก็บข้อมูลและวางระบบข้อมูลที่เป็นระเบียบ ค้นหาได้ง่ายและครอบคลุมทุกด้าน ที่อยู่ภายในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

วิเคราะห์ปัจจัยภายนอก (EXTERNAL ANALYSIS)

วิเคราะห์โอกาส

1. ด้านการเมืองการปกครอง

- ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมอย่างมาก รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดกรอบความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง ตามเจตนารมณ์ของประชาชนและความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายในการปกครอง การบริหาร การบริหารงานบุคคล การเงินการคลัง และมีอำนาจหน้าที่เป็นของตนเองโดยเฉพาะ ซึ่งเป็นการสร้างโอกาสอันดีต่อการดำเนินกิจการบริหารงานท้องถิ่น

2. ด้านเศรษฐกิจ

- โอกาสการผลิตเพื่อทดแทนการนำเข้า โดยที่การบริโภคภายในอำเภอ ตำบล มีการผลิตไม่เพียงพอต่อความต้องการ อาทิเช่น ความต้องการบริโภคเนื้อสัตว์ เนื้อปลา และพืชผักสวนครัว โดยเฉพาะผักปลอดสารพิษ ทำให้มีการสร้างงาน สร้างอาชีพ และเพิ่มรายได้ให้ราษฎร ส่งผลให้เศรษฐกิจในท้องถิ่นดีขึ้น

- ความต้องการของราคาพืชผลทางการเกษตร โดยเฉพาะพืชเศรษฐกิจ ได้แก่ ข้าวโพด ซึ่งถือว่าการสร้างโอกาสทางการตลาด สินค้าทางการเกษตรมีให้ราคาคงต่ำ เนื่องจากมีตลาดรองรับสินค้าที่แน่นอน

- ต้องการด้านแรงงานในท้องถิ่น ถือเป็นการสร้างงานแก่ผู้ว่างงานให้มีงานทำตลอดปี แสดงถึงภาวะเศรษฐกิจที่ดี (ขาขึ้น) การจ้างแรงงาน ทางเกษตรเจ้าของที่ดินใช้พื้นที่ดินเพื่อผลิตผลทางการเกษตรได้อย่างเต็มพื้นที่

- รายได้ ประชากรในตำบลห้วยม้า ส่วนใหญ่มีรายได้มากกว่า 20,000.- บาท ต่อปี เนื่องจากมีอาชีพทำนา เพื่อการบริโภคซึ่งถือเป็นการลดรายจ่าย และ เป็นการสร้างรายได้หลัก

3. นโยบายรัฐบาล-กฎหมาย

- ด้านการปราบปรามยาเสพติด ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็งเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก
- ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจน ซึ่งประกอบมาตรการ สร้างรายได้ลดรายจ่ายและเพิ่มการขายโอกาส (OTOP)
- ให้ความช่วยเหลือด้านแหล่งเงินทุนแก่ประชาชนในการนำเงินไปลงทุน ประกอบอาชีพเพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ ส่งผลให้เกิดการกระจายรายได้ ระดับรากฐาน ของประเทศให้เข้มแข็ง
- การให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรในการฟื้นฟูหลังการพักชำระหนี้
- ด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต คอร์รัปชันในวงราชการ และเอกชน เพื่อให้เกิดความโปร่งใส และตรวจสอบได้ โดยกระบวนการมีส่วนร่วมจากภาคประชาชน
- ด้านกฎหมาย มีกฎหมายหลายฉบับที่ทำให้เห็นว่าการกำหนดด้วยกฎหมายและกลไกทางกฎหมายเพื่อให้การกระจายอำนาจเป็นไปอย่างโปร่งใส และสามารถตรวจสอบจากประชาชนและองค์กรต่าง ๆ ตามที่กฎหมายบัญญัติไว้ เช่น
 - พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนกระจายอำนาจ พ.ศ. 2542
 - พระราชบัญญัติว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. 2542

วิเคราะห์อุปสรรค / ข้อจำกัด

1. ด้านสังคม และวัฒนธรรม

- การเปลี่ยนแปลงทางโลกาภิวัตน์ การสื่อสารไร้พรมแดน ทำให้เกิดค่านิยมทางวัฒนธรรมตะวันตก แก่ประชาชนและเยาวชนรุ่นใหม่ในสังคมท้องถิ่น ประชาคมและเยาวชนหันมาบริโภคสินค้าฟุ่มเฟือย การรับสื่อโฆษณา สื่อสิ่งพิมพ์ ที่มอมเมาประชาชน โดยไม่มีการพิจารณาอย่างรอบคอบ ก่อให้เกิดผลกระทบทางด้านสังคม และวัฒนธรรมบริโภคนิยม เยาวชนขาดความรับผิดชอบต่อตนเอง และสังคม เช่น การก่อเหตุทะเลาะวิวาท ซึ่งส่งผลกระทบต่อวัฒนธรรมไทย วัฒนธรรมท้องถิ่น ที่ดีและมีมาแต่ดั้งเดิม ถือเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาท้องถิ่นที่กำลังเป็นปัญหาของตำบล

- ภาวะการแข่งขันทางสังคมท้องถิ่น เช่น การสร้างฐานะ ความร่ำรวยให้กับครอบครัว การเอาตัวรอด เป็นอุปสรรคอย่างยิ่งต่อการพัฒนา โดยเฉพาะกิจกรรมกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ที่ขาดจิตสำนึก ขาดความรู้ ความเข้าใจ และไม่ให้ความสำคัญต่อกิจกรรมพัฒนากลุ่ม ตลอดจนขาดผู้นำที่มีความสามารถ

และเข้มแข็ง ในการนำพากลุ่มอาชีพ กลุ่มต่างๆ ให้เจริญก้าวหน้า ถือเป็นปัญหาอุปสรรคต่อการพัฒนา กลุ่มให้เข้มแข็ง

2. ที่ดินเพื่อการเกษตร

- ปัญหาอุปสรรคในการพัฒนาเพิ่มผลผลิตทางการเกษตรประการหนึ่ง คือ ข้อจำกัดการครอบครองที่ดินของเกษตรกร มีจำกัด ทำให้ปริมาณการผลิตพืชผลทางการเกษตรมีจำกัด ทำให้ผลิตผลได้น้อย ประกอบกับที่ดินที่ทำกินไม่มีหลักฐาน เอกสารสิทธิ์ให้กับราษฎรในพื้นที่ซึ่งทำให้เป็นอุปสรรคต่อการแปลงสินทรัพย์เป็นทุน

3. ด้านเทคโนโลยี

- การขาดความรู้การนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาปรับใช้กับการผลิต ทั้งในระดับครัวเรือน การนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยบางอย่างที่ไม่มีความจำเป็นมาใช้ในครัวเรือน ทำให้ครอบครัวมีรายจ่ายเพิ่มมากขึ้น

บทที่ 4

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมาย

เพื่อการพัฒนา

บทที่ 4

วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา

4.1 วิสัยทัศน์การพัฒนาท้องถิ่น

วิสัยทัศน์การพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า

"ประชาชนอยู่ดีมีสุข อาชีพมั่นคง ชุมชนสามัคคี ดำรงวิถีเศรษฐกิจพอเพียง
เคียงคู่วัฒนธรรมประเพณีพื้นบ้าน"

4.2 พันธกิจ (Mission)

1. พัฒนาปรับปรุง ระบบบริการสาธารณะต่าง ๆ และโครงสร้างพื้นฐานให้ครอบคลุมทั่วถึงทุกหมู่บ้าน
2. พัฒนาการให้บริการด้านสาธารณสุขมูลฐานให้ได้มาตรฐาน เพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี
3. ส่งเสริมการศึกษาแก่ เด็ก เยาวชน ประชาชนทุกระดับ ให้ได้เรียนรู้ด้วยวิธีการเรียนรู้ตลอดชีวิต
4. ปรับปรุงระบบบริหารงานที่ดีมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งเน้นการบริการประชาชนและการมีส่วนร่วมของประชาชน
5. พัฒนาศักยภาพของคนและชุมชนให้เข้มแข็ง มีความสามัคคี สามารถพึ่งตนเองได้อย่างยั่งยืน
6. ส่งเสริมการอนุรักษ์ ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี หัตถกรรม อันเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น

4.3 จุดมุ่งหมาย (Gold)

1. ส่งเสริมอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ ตลอดจนเสริมสร้างให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง
2. ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตที่ดี โดยทั่วถึง
3. ดำเนินการด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสาธารณะให้ครอบคลุมทั่วถึง
4. จัดการด้านการศึกษาแก่ประชาชนทุกระดับอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนมีความเข้มแข็ง ทางด้านความคิด ความรู้เทคโนโลยีในส่วนที่เกี่ยวข้อง
5. ส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น อย่างยั่งยืน
6. ชุมชนน่าอยู่มีสภาพแวดล้อมที่ดี พร้อมทั้งมีการจัดทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ
7. จัดระบบบริหารการจัดการที่ดี มีประสิทธิภาพ ให้ประชาชนได้รับการบริการที่ดี
8. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ในการบริหารและการพัฒนาจากทุกภาคส่วน

4.3 จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (Goals)	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Targets)					
			ปี 53-57	ปี53	ปี54	ปี55	ปี56	ปี57
1. ส่งเสริมอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ เสริมสร้างชุมชนให้มีความเข้มแข็ง	- ร้อยละของครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน	- ครัวเรือนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ 53 ครัวเรือน มีรายได้	100	30	50	70	80	100
2. ส่งเสริมให้ประชาชนมีสุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตที่ดี อย่างทั่วถึง	- ร้อยละของครัวเรือนที่มีสุขภาพดี - จำนวนนักเรียน เด็กเล็ก ที่มีคุณภาพชีวิตดี - จำนวนผู้สูงอายุ ที่ได้รับการดูแลสุขภาพ	- จำนวนประชาชนที่ได้รับบริการด้านสุขภาพ สุขอนามัย คุณภาพชีวิตที่ดี ร้อยละ 50	100	50	60	70	80	100
3. ดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารสาธารณะให้ครอบคลุมทั่วถึง	- ร้อยละของครัวเรือนที่มีการคมนาคมขนส่งสะดวก รวดเร็ว รายได้เพิ่มขึ้น	- ครัวเรือนที่มีการคมนาคมสะดวกรวดเร็ว ร้อยละ 40 ของครัวเรือนทั้งหมด	100	50	60	70	80	100
4. ส่งเสริมการศึกษาแก่ประชาชนทุกระดับอย่างมีคุณภาพ โดยมุ่งเน้นให้ประชาชนมีความเข้มแข็งทางด้านการคิด ความรู้เทคโนโลยี ฯ	- ร้อยละของประชาชนที่มีการศึกษา รับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยและการแสดงออกถึงการแสดงความคิดเห็น / ส่วนรวม	- ประชาชน ชาวชน เด็กได้รับการศึกษา / ข้อมูลข่าวสารที่ทันสมัยมีร้อยละ 40 ของประชากรทั้งหมด	100	50	60	70	80	100

จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาท้องถิ่น (Goals)	ตัวชี้วัด (KPIs)	ข้อมูลพื้นฐาน (Baseline Data)	เป้าหมาย (Targets)					
			ปี 51-55	ปี51	ปี52	ปี53	ปี54	ปี55
5. ส่งเสริมศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน	- ร้อยละของประชากร ที่เข้าร่วมกิจกรรม - ร้อยละของหมู่บ้านที่จัดกิจกรรมอนุรักษ์ ประเพณี วัฒนธรรม	- จำนวนครัวเรือนที่เข้าร่วมกิจกรรม ร้อยละ 50 ของครัวเรือนทั้งหมด	100	50	60	70	80	100
6. ส่งเสริมชุมชนน่าอยู่มีสภาพแวดล้อมที่ดี พร้อมทั้งมีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ	- จำนวนครัวเรือนที่มีการกำจัดขยะ ลดการใช้ สารพิษ รักษาระบบนิเวศชุมชน - จำนวนครัวเรือนที่ร่วมกิจกรรมอนุรักษ์ป่าไม้ - จำนวนพื้นที่ที่สะอาด สดใสน่าอยู่	- ครัวเรือนที่มีการกำจัดขยะ ใช้สารเคมี และ รักษาเนิเวศ มีจำนวนร้อยละ 30	100	40	50	60	80	100
7. จัดระบบการบริหารจัดการองค์กรที่ดี มี ประสิทธิภาพให้ประชาชนได้รับการบริการที่ดี	- ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ - จำนวนผู้รับบริหารที่พึงพอใจ - จำนวนอุปกรณ์เทคโนโลยี/วัสดุครุภัณฑ์	- การบริหารจัดการที่ขาดการประสาน ให้บริการไม่ทั่วถึง วัสดุครุภัณฑ์มีจำกัด	100	50	60	70	80	100
8. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและ พัฒนาจากทุกภาคส่วน	- จำนวนส่วนราชการและองค์กรภาคเอกชนที่ เข้าร่วมดำเนินการพัฒนาแบบบูรณาการ - จำนวน โครงการที่ดำเนินการสำเร็จ	- จำนวนส่วนราชการและองค์กรภาคเอกชนที่ ดำเนินการแบบบูรณาการ ร้อยละ 60	100	50	60	70	80	100

บทที่ 5

ยุทธศาสตร์ และแนวทาง
การพัฒนาท้องถิ่น

บทที่ 5

ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	1. แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพแก่ประชาชนให้เข้มแข็ง และได้มาตรฐาน 2. แนวทางการส่งเสริมอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 3. แนวทางการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชนเพื่อการพัฒนาอาชีพและเพิ่มรายได้	สำนักปลัด , ส่วนการคลัง , ส่วนโยธา
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนาทางด้านการบริหารและการจัดการ	1. แนวทางการพัฒนาการเมืองการปกครอง และการบริหารจัดการที่ดีตามหลักธรรมาภิบาล 2. แนวทางการพัฒนาด้านข้อมูลข่าวสารของ อบต. และหน่วยงานอื่นๆ	สำนักงานปลัด , ส่วนการคลัง, ส่วนโยธา
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน	1. แนวทางการพัฒนาถนน สะพาน และรางระบายน้ำ 2. แนวทางการพัฒนา ปรับปรุงแหล่งน้ำ และระบบการจัดการน้ำเพื่อการอุปโภคบริโภค 3. แนวทางการพัฒนาขยายเขตไฟฟ้า และนำพลังงานทดแทนมาใช้ ตลอดจนการบริการสาธารณะอื่นๆ	

ยุทธศาสตร์การพัฒนา	แนวทางการพัฒนา	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม	1. แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมทางสังคม และสวัสดิการสังคม 2. แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมด้านสาธารณสุขและสุขภาพอนามัยของประชาชน 3. แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมชุมชนให้เข้มแข็ง	สำนักงานปลัด , ส่วนการคลัง, ส่วนโยธา
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	1. แนวทางการพัฒนาการอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม 2. แนวทางการพัฒนาการบำบัดและการกำจัดขยะ 3. แนวทางการรณรงค์ลดภาวะโลกร้อน ลดการใช้สารเคมี และการควบคุมมลภาวะเป็นพิษ	สำนักงานปลัด , ส่วนการคลัง, ส่วนโยธา
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น กีฬา และนันทนาการ	1. แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมการศึกษาทุกระดับ ทั้งในระบบ นอกระบบ และตามอัธยาศัย 2. แนวทางการพัฒนาและส่งเสริม ทำนุบำรุงศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น 3. แนวทางการพัฒนา ส่งเสริมและอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น 4. แนวทางการพัฒนาและส่งเสริมกิจกรรมกีฬาและนันทนาการ	

บทที่ 6

การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่น
ไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

บทที่ 6

การนำยุทธศาสตร์การพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล

6.1 องค์การรับผิดชอบในการติดตามประเมินผล

ในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดำเนินการตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548

ข้อ 28 ให้ผู้บริหารท้องถิ่นแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

- (1) สมาชิกสภาท้องถิ่นที่สภาท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสามคน
- (2) ผู้แทนประชาคมท้องถิ่นที่ประชาคมท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (3) ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน
- (4) หัวหน้าส่วนการบริหารที่คัดเลือกกันเองจำนวนสองคน
- (5) ผู้ทรงคุณวุฒิที่ผู้บริหารท้องถิ่นคัดเลือกจำนวนสองคน

โดยให้คณะกรรมการเลือกกรรมการหนึ่งคนทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอีกหนึ่งคนทำหน้าที่เลขานุการของคณะกรรมการ

กรรมการตามข้อ 28 ให้มีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีและอาจได้รับการคัดเลือกอีกได้

ข้อ 29 คณะกรรมการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาท้องถิ่น มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

1. กำหนดแนวทางวิธีการในการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา
2. ดำเนินการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนา

. รายงานผลและเสนอความเห็นซึ่งได้จากการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาต่อผู้บริหารท้องถิ่นเพื่อให้ผู้บริหารท้องถิ่นเสนอต่อสภาท้องถิ่น คณะกรรมการพัฒนาท้องถิ่น และประกาศผลการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาให้ประชาชนในท้องถิ่นทราบโดยทั่วกันอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งเดือนธันวาคมของทุกปี ทั้งนี้ให้ปิดประกาศโดยเปิดเผยไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

4. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

6.2 กำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล

แนวทางและวิธีการติดตามและประเมินผลแผนยุทธศาสตร์

2.1 การติดตาม (Monitoring) มีวัตถุประสงค์

1. เพื่อนำผลการดำเนินการที่ปฏิบัติได้จริงตามแผนยุทธศาสตร์ไปปรับปรุงให้สามารถดำเนินการต่อไปได้ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย

2. เพื่อนำข้อมูลหรือผลที่ได้จากการประเมินเสนอต่อหน่วยงานรับผิดชอบ ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับแผนฯ ในด้านความก้าวหน้าและผลสัมฤทธิ์ของแผน

3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและคุณภาพของการบริหารแผนยุทธศาสตร์และในการวางแผนยุทธศาสตร์ครั้งต่อไป โดยเครื่องมือในการติดตามตรวจสอบและประเมิน

วิธีการติดตาม

- การสังเกต
- การจดบันทึก
- การสัมภาษณ์
- การสำรวจตรวจสอบ หรือสุ่มตัวอย่างจากภาคสนามสำหรับกิจกรรมต่าง ๆ

2.2 การประเมิน (Evaluation)

การประเมินผลแผนยุทธศาสตร์ จำเป็นต้องมีเกณฑ์มาตรฐาน (Standard Criteria) และตัวชี้วัด (Indicators) เพื่อใช้เป็นกรอบในการประเมินผลเพื่อให้เกิดความชัดเจน เป็นระบบ มีมาตรฐาน และเป็นที่ยอมรับ โดยประกอบด้วยเกณฑ์ที่สำคัญ 2 ระดับ คือ

1. เกณฑ์การประเมินหน่วยงาน
2. เกณฑ์การประเมินโครงการ

เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัด การประเมินผลหน่วยงาน

เกณฑ์มาตรฐาน (Standard Criteria)	ตัวชี้วัด (Indicators)	กรอบตัวแปร (Attributer)
1. สัมฤทธิ์ผลและการบรรลุวัตถุประสงค์ของนโยบาย	- ผลผลิต - ผลลัพธ์	- ผลต่างระหว่างเป้าหมายกับวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้
2. ความเสมอภาคและความเป็นธรรมในสังคม	- การเข้าถึง - การจัดสรรทรัพยากร - การกระจายผลประโยชน์ - ความเสมอภาค	- ปริมาณและคุณภาพและทรัพยากรที่ได้รับจัดสรรต่อคน - ผลประโยชน์ที่แต่ละกลุ่มเป้าหมายได้รับในแต่ละครั้ง - การไม่เลือกปฏิบัติและ/หรือการเลือกปฏิบัติที่เป็นคุณ
3. ความสามารถและคุณภาพในการให้บริการ	- สมรรถนะของหน่วยงาน - ความทั่วถึงและเพียงพอ - ความถี่ในการให้บริการ - ประสิทธิภาพการให้บริการ	- พื้นที่เป้าหมายและประชากรกลุ่มเป้าหมายที่รับบริการ - จำนวนครั้งในการให้บริการ - ผลลัพธ์เทียบกับปัจจัยนำเข้า
4. ความรับผิดชอบของหน่วยงาน	- พันธกิจต่อสังคม - ความรับผิดชอบต่อสาธารณะ - การให้หลักประกันความเสี่ยง - การยอมรับข้อผิดพลาด	- การจัดลำดับความสำคัญ - ภารกิจหลักและภารกิจรอง - การตัดสินใจที่สะท้อนความรับผิดชอบ

เกณฑ์มาตรฐาน (Standard Criteria)	ตัวชี้วัด (Indicators)	กรอบตัวแปร (Attributer)
5. การตอบสนองความต้องการ ของประชาชน	- การกำหนดประเด็นปัญหา - การรับฟังความคิดเห็น - มาตรการ/กลยุทธ์ในการแก้ไข ปัญหา - ความรวดเร็วในการแก้ไข ปัญหา	- ระดับการมีส่วนร่วม - การปรึกษาหารือ - การสำรวจความต้องการ
6. ความพึงพอใจของประชากร กลุ่มเป้าหมาย	- ผลกระทบความพึงพอใจ - การยอมรับ / คัดค้าน	- สัดส่วนของประชากร กลุ่มเป้าหมายที่พอใจ หรือไม่พอใจ - ความคาดหวัง - ผลสะท้อนกลับ
7. ผลเสียหายต่อสังคม	- ผลกระทบภายนอก (ทางบวก และทางลบ) - ต้นทุนทางสังคม	- ความสูญเสียทางเศรษฐกิจ - ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม - ค่าเสียโอกาส - ความขัดแย้งทางสังคม

เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดการประเมินผลโครงการ

เกณฑ์มาตรฐาน (Standard Criteria)	ตัวชี้วัด (Indicators)	กรอบตัวแปร (Attributer)
1. เกณฑ์ความก้าวหน้า	- ผลผลิตเทียบกับเป้าหมายรวม ในช่วงเวลา - จำนวนกิจกรรมที่แล้วเสร็จ - ทรัพยากรที่ใช้ไปในช่วงเวลา - ระยะเวลาที่ใช้ไป	- ผลต่างเป้าหมายและวัตถุประสงค์ - ผลผลิตเป็นสัดส่วนกับที่บรรลุ โครงการ
2. เกณฑ์ประสิทธิภาพ	- สัดส่วนผลผลิตต่อค่าใช้จ่าย - ผลผลิตต่อกำลังคน - ผลผลิตต่อหน่วยเวลา - การประหวัดทรัพยากรการ จัดการ	- ความคุ้มค่าต่อการลงทุน - แรงงานต่อปริมาณงาน - ผู้รับผลประโยชน์ในช่วงเวลา

เกณฑ์มาตรฐาน (Standard Criteria)	ตัวชี้วัด (Indicators)	กรอบตัวแปร (Attributer)
3. เกณฑ์ประสิทธิผล	- ระดับการบรรลุเป้าหมาย - ระดับการมีส่วนร่วม - ระดับความพึงพอใจ - ความเสี่ยงของโครงการ	- ความพึงพอใจ/การแก้ไขปัญหาได้ยั่งยืน - ระยะเวลาการใช้งาน - ต้นทุนต่อผู้เดือดร้อน
4. เกณฑ์ผลกระทบ	- คุณภาพชีวิต - ทักษะคิดและความเข้าใจ - การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม	- รายได้คุณภาพชีวิตและฐานะสภาพแวดล้อมในหมู่บ้าน - ผู้รับบริการเข้าใจโครงการ - เปรียบเทียบการเปลี่ยนแปลง
5. เกณฑ์ความสอดคล้อง	- ประเด็นปัญหาหลัก - มาตรการหรือกลยุทธ์ในการแก้ไขปัญหา - ความต้องการหรือข้อเรียกร้องของประชาชน	- การลำดับปัญหาก่อนหลัง - โครงการ ตรงกับปัญหา/ความต้องการ - ความสามารถแก้ไขปัญหาความต้องการ
6. เกณฑ์ความยั่งยืน	- ความอยู่รอดด้านเศรษฐกิจ - สมรรถนะด้านสถาบัน - ความเป็นไปได้ในการขยายผล	- งบประมาณที่ดำเนินการ / ขนาดโครงการ - จำนวนผู้เข้ามามีส่วนร่วมกิจกรรมต่าง ๆ - โอกาสช่องทางการผลิตที่ประสบความสำเร็จ
7. เกณฑ์ความเป็นธรรม	- ความเป็นธรรมระหว่างกลุ่มอาชีพ - ความเป็นธรรมระหว่างเพศ - ความเป็นธรรมระหว่างชนรุ่นต่าง ๆ	- ความเป็นกลางในการจัดสรรผลประโยชน์ (งบประมาณ) - พิจารณาการเลือกปฏิบัติเจาะจงเพศใดหรือไม่ - การพิจารณาถึงผลกระทบภายนอกคนรุ่นลูก
8. เกณฑ์ความเสียหายของโครงการ	- ผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อม - ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ - ผลกระทบด้านสังคมและวัฒนธรรม	- พิจารณาสິงที่เกิดขึ้นจริงกับผลกระทบที่จะมาเกิดตามมา - พิจารณาความเสียหายด้านเศรษฐกิจจากการดำเนินโครงการ - พิจารณาว่าโครงการส่งผลต่อความเสื่อมหรือกระทบต่อวัฒนธรรมประเพณีอันดีงามหรือไม่

6.3 การกำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล ให้ดำเนินการ ดังนี้

3.1 การติดตามประเมินผล โครงการภายใต้แผนยุทธศาสตร์ โดยการประเมินความสำเร็จหรือความคืบหน้าจากเป้าหมาย ของแนวทางการพัฒนา ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนามาปฏิบัติอย่างน้อย ปี 1 ครั้ง ปีครึ่ง และ 3 ปี หลังสิ้นสุดแผนพัฒนาตามแนวทางแผนยุทธศาสตร์

3.2 การติดตามและประเมินผลโครงการ ภายใต้แนวทางการพัฒนาเมื่อมีการดำเนินการตามแผนงานโครงการกิจกรรม ทุกครั้ง หรือปีละ 1 ครั้ง โดยสรุปภาพรวม

3.3 เมื่อประเมินผลแล้วเสร็จให้รายงานผลความเห็นต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า และคณะผู้บริหารนำประกาศปิดประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ตารางแนวการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า

องค์ประกอบ	ตัวชี้วัด	วิธีการประเมินผล	ความถี่และการรายงานผล	ผู้รับผิดชอบ
การดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์โดยรวม	สัดส่วนของการนำแผน ฯ ไปปฏิบัติกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ตรวจสอบแผนพัฒนาสามปี	จัดทำรายงานประเมินผลปีละ 1 ครั้ง	คณะกรรมการติดตามประเมินผล
เป้าหมาย วัตถุประสงค์ โดยรวมของแผนพัฒนา	เป้าหมายโดยรวมของแผน ฯ	ติดตามตรวจสอบความเหมาะสมของแผนปฏิบัติการกับตัวชี้วัดของเป้าหมายโดยรวม	จัดทำรายงานผลการประเมินระยะปีครึ่งและสามปีของแผนฯ	คณะกรรมการติดตามประเมินผล
ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานแต่ละยุทธศาสตร์	วัตถุประสงค์ของแต่ละโครงการ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินการตามแผนยุทธศาสตร์ของแต่ละแนวทางการพัฒนา	จัดทำรายงานผลการประเมินระยะปีครึ่งและสามปีของแผนฯ	คณะกรรมการติดตามประเมินผล
ผลสัมฤทธิ์ของการดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนา	เป้าหมายของแนวทางการพัฒนา	ประเมินผลสัมฤทธิ์ของเป้าหมายของแนวทางการพัฒนา	จัดทำรายงานผลการประเมินผลรายปีสำหรับแต่ละแนวทาง	คณะกรรมการติดตามประเมินผล
กระบวนการวางแผนขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	วิธีการวางแผนขององค์กรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	ประเมินจากขั้นตอนการวางแผน รวมทั้งการมีส่วนร่วมของประชาชน	จัดทำรายงานผลการประเมินระยะปีครึ่งและสามปีของแผนฯ	คณะกรรมการติดตามประเมินผล
ฐานข้อมูล	คุณภาพและความเพียงพอของข้อมูลสำหรับใช้วางแผน ฯ	เปรียบเทียบข้อมูลที่มีอยู่ในอดีตและปัจจุบัน	ทุก ๆ 3 ปี	คณะกรรมการติดตามประเมินผล

ภาคผนวก

ประกาศองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า
เรื่อง ประกาศใช้แผนยุทธศาสตร์การพัฒนางค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า
(พ.ศ.2553-2557)

.....

ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนและประสานแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2548 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา ซึ่งถือเป็นเครื่องมือที่สำคัญอย่างยิ่ง ที่จะช่วยสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้สามารถดำเนินการพัฒนาได้บรรลุวัตถุประสงค์ เป้าหมาย อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า ได้ดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาเรียบร้อยแล้ว โดยได้กำหนด ยุทธศาสตร์การพัฒนาก่อเป็น 6 ยุทธศาสตร์ ดังนี้

1. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ ประกอบด้วย 3 แนวทาง
2. ยุทธศาสตร์การพัฒนากิจการและการจัดการ ประกอบด้วย 2 แนวทาง
3. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ประกอบด้วย 3 แนวทาง
4. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรมนุษย์และสังคม ประกอบด้วย 3 แนวทาง
5. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ประกอบด้วย 3 แนวทาง
6. ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่น กีฬาและนันทนาการ ประกอบด้วย 4 แนวทาง

รวม 6 ยุทธศาสตร์ และ แนวทางการพัฒนา ปรากฏรายละเอียดตามเอกสารแผนยุทธศาสตร์การพัฒนานับนี้ โดยผ่านความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า ในการประชุม สมัยสามัญทั่วไป สมัยที่ 1 (ครั้งที่ 1) เมื่อวันที่ 9 เมษายน 2552 ทั้งนี้ให้ใช้แผนยุทธศาสตร์ฉบับดังกล่าวตั้งแต่วันที่ 9 เมษายน 2552 เป็นต้นไป

จึงประกาศให้ทราบโดยทั่วกัน

ประกาศ ณ วันที่ 9 เดือน เมษายน พ.ศ. 2552

(นายจุลศักดิ์ ขุนชะยา)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า

ก

คำนำ

การจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาลุ่มน้ำ ได้จัดทำขึ้นตามระเบียบกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำและประสานแผนพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2548 ซึ่งการดำเนินการ สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 10 พ.ศ.2550 – 2554 นโยบายของรัฐบาล นโยบายของจังหวัดแพร่ และนโยบายของอำเภอเมืองแพร่ ตลอดจนการรับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงาน ราชการ / องค์กรและประชาชนทั่วไป เพื่อนำแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นไว้ในฉบับนี้ มาแปลงสู่การ ปฏิบัติต่อไป ทั้งนี้โดยยึดหลักการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนเป็นสำคัญ

เอกสาร แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาลุ่มน้ำการบริหารส่วนตำบลห้วยม้า ฉบับนี้มีสาระ ประกอบด้วย ความเป็นมา สถานการณ์ ข้อเท็จจริง ผลการดำเนินงาน ยุทธศาสตร์ แนวทางการพัฒนา ยุทธศาสตร์ วิสัยทัศน์ ภารกิจ การวิเคราะห์ปัจจัยภายใน และปัจจัยภายนอกและสถาบัน/องค์กร ฯลฯ เพื่อได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาลุ่มน้ำการบริหารส่วนตำบลห้วยม้า ให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า

ข

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ก
สารบัญ	ข
หลักการและเหตุผล	ค
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ลักษณะของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา	2
1.3 ขั้นตอนในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา	2
1.4 ประโยชน์ของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา	12
บทที่ 2 สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	
2.1 ข้อมูลทั่วไป	13
2.2 ข้อมูลเกี่ยวกับศักยภาพของท้องถิ่น	20
2.3 สรุปผลการพัฒนาท้องถิ่นในระยะเวลาที่ผ่านมา	22
บทที่ 3 การวิเคราะห์ศักยภาพการพัฒนาท้องถิ่น	
3.1 หลักและแนวคิดในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น	26
3.1.1 แนวทางการพัฒนา	26
3.1.2 การพัฒนาตามนโยบายของรัฐ	28
3.1.3 การพัฒนาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10	34
3.1.4 นโยบายการพัฒนาจังหวัดและยุทธศาสตร์จังหวัด	40
3.1.4 นโยบายการพัฒนาของผู้บริหารท้องถิ่น	42
3.2 ปัจจัยและสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงที่มีผลต่อการพัฒนา	
3.2.1 ปัญหาความต้องการของประชาชน	43
3.2.2 ผลการวิเคราะห์ศักยภาพ	47
บทที่ 4 วิสัยทัศน์ พันธกิจ และจุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนา	
4.1 วิสัยทัศน์ (Vision)	54
4.2 พันธกิจ (Mission)	54
4.3 จุดมุ่งหมายเพื่อการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า	55
บทที่ 5 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น	

- ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแนวทางการพัฒนาท้องถิ่น	58
บทที่ 6 การนำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาไปสู่การปฏิบัติและการติดตาม ประเมินผล	
6.1 องค์การรับผิดชอบในการติดตามประเมินผล	61
6.2 กำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล	61
6.3 การกำหนดช่วงเวลาในการติดตามและประเมินผล	65
ตารางการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า	66
ภาคผนวก	
1. ประกาศแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา	
2. คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ตามระเบียบฯ	

หลักการและเหตุผล
แผนยุทธศาสตร์พัฒนา
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า

เพื่อให้การกระจายอำนาจและการกระจายความเจริญไปสู่ท้องถิ่น ตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ.2542 ตลอดจนนโยบายรัฐบาลที่ประสงค์จะให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง สามารถรองรับภารกิจการถ่ายโอนอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมากขึ้น และเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชน องค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งถือเป็นหน่วยงานบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามหลักการดังกล่าวข้างต้น บทบาทอำนาจหน้าที่ประการหนึ่งขององค์การบริหารส่วนตำบล คือ การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อพัฒนาตำบล โดยอาศัยงบประมาณรายได้ต่าง ๆ ซึ่งจัดเก็บโดยองค์การบริหารส่วนตำบล ให้สามารถนำเม็ดเงินจากภาษีมาบริหารกิจการ และเป็นไปตามเจตนารมณ์ ความต้องการเพื่อแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในตำบลได้อย่างสัมฤทธิ์ผล โดยกระบวนการปฏิบัติตามแผนพัฒนาที่ได้วางไว้ โดยการกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาเป็นรูปแบบการพัฒนา ซึ่งยึดพื้นที่เป้าหมายและนำแนวทางที่ดีที่สุดมาปฏิบัติเพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมาย หรือวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และสามารถกำหนดตัวชี้วัดได้อย่างเป็นรูปธรรม

การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ประกอบด้วยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนา แผนพัฒนาระยะสามปี แผนการดำเนินงานและการติดตามประเมินผล ซึ่งในการจัดทำแผนพัฒนา เป็นการนำระบบการวิเคราะห์ SWAT ซึ่งเป็นการจัดทำแผนพัฒนา โดยเน้นยุทธศาสตร์การพัฒนาแต่ละด้าน โดยกระบวนการนำแผนชุมชน ที่ได้จากข้อมูลปัญหาความต้องการต่าง ๆ จากแต่ละหมู่บ้าน ข้อมูลจากส่วนราชการที่เกี่ยวข้อง แผนแม่บทชุมชน ตลอดจนการนำข้อมูล จปฐ. และ กชช.2 ค.มาประกอบการวางแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ได้ข้อมูลปัญหาความต้องการของชุมชน นำมากำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาได้ตรงประเด็นพัฒนา

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า สามารถนำมาใช้กำหนดทิศทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลได้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของการพัฒนาตำบล ประหยัดงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัดเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารอย่างสัมฤทธิ์ผล สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและความต้องการของราษฎรในพื้นที่เป้าหมายเกิดผลภายในระยะ 5 ปี ตามพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า

บทที่ 1

บทนำ

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า (พ.ศ. 2553-2557)

โดย

คณะกรรมการสนับสนุนการจัดทำแผนพัฒนา
องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยม้า

สำนักงานปลัด อบต.ห้วยม้า

งานวิเคราะห์นโยบายและแผน

โทรศัพท์ 0 - 5463-7034

โทรสาร. 0- 5463-7034 ต่อ 18